



СЫР ТАБИҒАТЫ

ҚОҒАМДЫҚ - ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ГАЗЕТ

ОБЩЕСТВЕННО - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

2013 жылдан бастап шығады

Апта сайын жарық көреді

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

www.syrtabigaty.kz

ӘЛЕМДІК «WORLD CLEANUP DAY» ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АКЦИЯСЫ ӨТТІ



20 қыркүйек күні бүкіл әлемде өтетін «World CleanUp Day» акциясы аясында Республика аумағында қоршаған ортаның жағдайын жақсартуға және халық арасында экологиялық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған кең ауқымды экологиялық бастама жүзеге асырылды.

Акцияның ауқымына тоқталсақ: республика бойынша сенбіліктерге 422 мыңнан астам адам қатысты, оның ішінде 135 мыңнан астам жуық мемлекеттік орган өкілдері және 52 мың еріктілер. Өсіресе

жастар белсенділік танытты - студенттер, мектеп оқушылары, жастар ұйымдарының және волонтерлік қозғалыстардың мүшелері. Олар тек қатысуға ниет білдіріп қана қоймай, қоршаған ортаның болашағы үшін жауапкершілікті өз мойындарына алуға дайын екендіктерін көрсетті.

Экологиялық науқан барысында түрлі аумақтарда - қалалық көшелерден бастап су айдындарының жағалаулары, саябақтар, орман алқаптары мен елді мекендердің шет аймақтарына дейін тазалау жұмыстары

жүргізілді. Жалпы алғанда 9 мың гектар жер тазартылып, 12 мың тоннадан астам қоқыс жиналды.

Кампания аясында көгалдандыру жұмыстарына да ерекше көңіл бөлінді. Акцияға қатысушылардың бірлескен күш-жігерінің нәтижесінде 18 мың астам ағаш пен бұта отырғызылды.

Жасалған жұмыс қорытындылары, қатысушылар саны және қол жеткізілген нәтижелер еліміз тарихындағы ең ауқымды экологиялық іс-шаралардың бірі ретінде КИНЭС рекордтар кітабына тіркеуге ұсынылды.

Экологиялық акция «Таза Қазақстан» ұлттық бастамасының аясында өтті. Бұл бастама аумақтарды тұрмыстық қалдықтан тазартуға, азаматтардың жауапкершілігін арттыруға және экологиялық мәдениетті нығайтуға бағытталған. Осы күні ұйымдастырылған жаппай сенбіліктер барша халықтың ортақ мақсатын - қоршаған ортаны таза, қауіпсіз әрі денсаулыққа қолайлы ету жолындағы бірлігін көрсетті.

Әрбір қатысушыға бейжай қарамағаны, белсенді азаматтық ұстанымы, табиғатты қорғауға қосқан үлесі және еліміздің болашағына деген шынайы жанашырлығы үшін алғыс айтамыз. Қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікпен және жауапкершілікпен жасалған ең қарапайым әрекеттердің өзі үлкен өзгерістердің бастамасына айнала алады.

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи ресурстар
Министрлігі, www.gov.kz материалдар
бойынша, фото: www.gov.kz.

В КАЗАХСТАНЕ ВЫСАДЯТ БОЛЕЕ 4 МЛН ДЕРЕВЬЕВ НА ИНВЕСТИЦИИ В 1 МЛРД ТЕНГЕ



Фонд «Nalyk» и Министерство экологии и природных ресурсов совместно реализуют проект по созданию новых лесных массивов в Казахстане. Соответствующий меморандум о сотрудничестве подписали 16 сентября, передает корреспондент агентства Kazinform.

Инициативу финансирует фонд «Nalyk» Тимура Кулибаева. На проект направят 1 млрд тенге. Работы проведут на территориях государственного природного резервата «Семей орманы», Иле-Алатауского национального природного парка и зеленого пояса столицы, где высадят более 4 млн деревьев и саженцев. Проект соответствует курсу, обозначенному Президентом Казахстана Касым-Жомартом Токаевым в Послании, в котором подчеркивается необходимость бережного и ответственного

отношения к окружающей среде, а также поддерживает реализацию национальной концепции «Таза Qazaqstan».

Инициатива направлена на восстановление экосистем, сохранение биоразнообразия и предотвращение экологических катастроф. Особое значение проект приобретает в связи с лесными пожарами в «Семей орманы» летом 2023 года, когда огнем было уничтожено более 60 тыс. гектаров леса.

– Самое значимое мероприятие, которое следует из подписанного меморандума, это воспитание подрастающего поколения и привитие экологической культуры. Мы всегда стараемся привлечь население к высадке деревьев, ведь человек, который посадил хотя бы одно дерево, никогда не сломает ветку, – отметил министр экологии и природных ресурсов Ерлан Нысанбаев.

12+ №34(512)

қыркүйек
24 септембрі 2025
september
Сәрсенбі • Среда • Wednesday

СОВРЕМЕННЫЙ ЦЕНТР
ОБРАБОТКИ ДАННЫХ
ПО ВОДОУЧЕТУ
ПОЯВИТСЯ В КАЗАХСТАНЕ



ЧИТАЙТЕ НА 3-Й СТРАНИЦЕ

ПОЧЕМУ НЕЛЬЗЯ ЖЕЧЬ
ОСЕНЬЮ НА ДАЧЕ
ТРАВУ И ЛИСТВУ:
НЕСКОЛЬКО ПРИЧИН



ЧИТАЙТЕ НА 4-Й СТРАНИЦЕ

120 ГИДРОТЕХНИЧЕСКИХ
СООРУЖЕНИЙ ПРИМУТ
В ГОССОБСТВЕННОСТЬ
ДО КОНЦА ГОДА В РК



ЧИТАЙТЕ НА 5-Й СТРАНИЦЕ

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ КЫЗЫЛОРДА	Ср., 24 сентября 2025	Чт., 25 сентября 2025	Пт., 26 сентября 2025	Сб., 27 сентября 2025	Вс., 28 сентября 2025	Пн., 29 сентября 2025	Вт., 30 сентября 2025
Источник: gismeteo.kz	Ясно +27°C +13°C 4 м/с СВ 66% влажн. 755 мм рт.ст.	Ясно +27°C +15°C 9 м/с В 46% влажн. 749 мм рт.ст.	Ясно +27°C +13°C 3 м/с ЮЗ 57% влажн. 748 мм рт.ст.	Ясно +28°C +13°C 4 м/с ЮЗ 51% влажн. 752 мм рт.ст.	Облачно +23°C +14°C 3 м/с С 54% влажн. 752 мм рт.ст.	Пасмурно +18°C +12°C 2 м/с В 61% влажн. 752 мм рт.ст.	Малооблачно +18°C +8°C 4 м/с З 68% влажн. 752 мм рт.ст.

ҚҰТЫРУ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Құтыру - орталық жүйке жүйесін зақымдайтын, қоздырғышы қатынас арқылы берілетін, ұзақ инкубациялық кезеңмен жүретін, емделуі қиын, аса қауіпті, вирусты жұқпалы ауру. Онымен жан-жануарлар және адамдар ауырады. Үй жануарлары (ит, мысық, жылқы, шошқа, ұсақ және ірі қара малдар) және жабайы аңдар (түлкілер, қасқырлар, тышқандар, кеміргіштер, т.б.) вирус көзі болып табылады. Алайда көктем-күз кездерінде адамдар үшін түлкілер мен қаңғыбас иттер көп қауіп төндіреді. Жалпы ауру вирусы жануардың сілекейі арқылы бөлінеді. Мәселен құтырмамен ауыратын ит адамды қауып алғанда, тырнағанда, жарақаттанған ағзаға сілекей түсіп, вирус ішке енеді. Сөйтіп жұлын мен миды және барлық ағзаны зақымдайды. Ісіну, қан құйылу, бас және жұлын жүйке жасушаларында өзгерістер пайда болады. Вирус сондай-ақ ашық жарақаттармен қоса,



ауыз және көздің сілемейлі қабықтары арқылы да кіреді. Әсіресе, басты, бетті, мойын, алақан мен саусақтарды тістеу жағдайлары қауіпті. Өйткені мұндай жағдайда клиникалық белгілер тез пайда болып, ауру жылдам асқынады. Бас және бетті тістеп алған кезде құтырмамен ауру қауіп 90%-ды, қолды тістеп алу – 63%-ды, қол, аяқ буындары 23%-ды құрайды. Аурудың инкубациялық кезеңі 10 күннен 3-4 айға (кейде бір жылға) созылуы мүмкін, көбіне 30-90 күн. Науқас адамның сілекейінде, түкірігінде вирус болады. Сондықтан науқаспен қарым-қатынас барысында сақтық шараларын сақтаған жөн. Вирус сыртқы ортаға төзімсіз, 56С-қа дейін қыздырса, 15 минутта, қайнатқанда 2 минутта өліп қалады. Ультракүлгін және тікелей күн сәулелеріне, этанола және көптеген залалсыздандырушы дәрілерге сезімтал. Бірақ төменгі температураға, фенолға, антибиотиктерге төзімді.

Ауру кезеңі қауіпті дерт үш кезеңнен тұрады:

Бастапқы кезеңі 1-3 күн. Дене қызуы 37,2-37,3°C дейін көтеріледі, көңіл-күйі болмайды, ұйқысы нашарлайды, ұйқысыздық пайда болады, мазасызданады. Тістеп алған, жарақаттанған жердің орны бітелсе де қатты ауырады. Қозу кезеңі 1-4 күнге созылады. Ашық түске, жарыққа, түрлі дыбыстарға сезімталдық артып, коза түседі, шулы дауыс аяқ-қол бұлшық еттерінің қалтырап, дірілдеуін туғызады. Қорқыныш, үрей сезімі пайда болады. Ауру белгілері: Құтыру ауруының алғашқы белгілері: әлсіздік, бас ауруы, жалпы сырқаттану, табеттің болмауы, дене қызуының көтерілуі, жөтел, тұмаурату, тамақ ауруы, іш ауруы, жүрек айну, құсу, іштің өтуі. Қауып алған, тістеген жер қызады, қызарады, ауырады, қышиды, сезімталдығы артады.

Емдеу және алдын алу: Құтыру ауруын белгілі бір емдеу әдісі жоқ. Бірақ аурудың бетін қайтаратын, вирусты өлтіретін тәсілдер: Арнайы алдын алу шаралары – құтыруға қарсы арнайы вакцина енгізу. Жалпы құтырмамен көбіне дәрігерге дер кезінде бармаған немесе мамандар көмегін қажетсінбеген, екпе уақыт тәртібін бұзған және иммундау курсы аяқтамаған адамдар ауырады. Екпе барлық травматологиялық мекемелерде салынады. Демек ит қауып немесе мысық тырнап алған, жабайы хайуандардан зардап шеккендердің барлығы сонда баруы тиіс. Уақыт өткізіп алмау керек. Вакцина бұлшық етішілік 0-ші, 3-ші, 7-ші, 14-ші, 28-ші күндері салынады. Зардап шеккен адамға кейде вакцинамен бірге антирабиялық иммуноглобулин тағайындайды. Адамға шабуыл жасаған итті немесе мысықты білетін болса, оған 10 күн бойы бақылау жасалады. Осы уақыт аралығында жануар тірі қалса, екпе тоқтатылады. Демек, құтырмаға қарсы иммундау курсы белгілеу үшін зақым келтірген жануардың иесін анықтау қажет, яғни жануардың жағдайы туралы ветеринарлық анықтама түскенде егілу курсы қысқартылады. Ал қаңғыбас иттер, иесіз мысықтар, жабайы жануарлар тістесе немесе тістеген хайуан 10 күн бойы бақылауға алынбаған жағдайда (өліп қалса, жоғалып кетсе, т.б.) егілу курсы толық жүргізіледі. Иттер, мысықтар және басқа жануарлардан зардап шеккен тұлғалар құтырмаға қарсы белгіленген егілу курсы толық қабылдаулары қажет. Егер құтырумен ауырған жануардан зардап шеккен адамға уақытында медициналық көмек көрсетілмесе немесе зақым алған тұлға белгіленген курсты өз еркімен бұзса, бұл «гидрофобия» ауруына әкелуі мүмкін, ондайда оған көмек көрсете алмайды.

А.Б. МУСІЕВА,

Қызылорда қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы, ашық көздерден алынған фотосурет.

БАЛАЛАР АРАСЫНДА МИОПИЯ (КӨРУ ҚАБІЛЕТІНІҢ НАШАРЛАУЫ) АУРУЫНЫҢ АЛДЫН-АЛУ

Балалар көзінің саулығы- болашақтың кепілі.

Қазіргі таңда қоғамымыздың алдында тұрған өзекті мәселелердің бірі-балалар арасындағы миопия, яғни



алыстан көрмеушілік дертінің өршуі. Бұл құбылыс соңғы жылдары ерекше алаңдаушылық туғызып отыр. Ғылым мен технология дамыған сайын жас ұрпақтың бос уақытын смартфон, планшет, компьютер алдында өткізуі қалыпты жағдайға айналды. Дегенмен, оның көзге тигізер зиянын естен шығармаған жөн.

Миопия дегеніміз не?

Миопия- көздің көру қабілетінің бұзылысы, яғни алыстан көрмеушілік. Бұл жағдайда адам жақын заттарды жақсы көреді, бірақ алыстағы нәрселерді анық көре алмайды.

Миопияның белгілері:

Жасөспірімдерде бірден байқала бермейді. Бала тақтаға жазылғанды анық көрмейді, көзін сығырайта қарауы, кітапты немесе телефонды көзіне тым жақын ұстауы- ата-ананың назар аударуына себеп. Көбіне көздің шаршауы, бас ауруы сабақ оқудағы құлықсыздықта көру қабілетінің

әлсіреуінен туындайды.

Мамандардың айтуынша, миопияның негізгі себептері- көзге шамадан тыс салмақ түсуі, табиғи жарықтың жеткіліксіздігі, баланың аз қимылдауы, таза ауада серуеннің аздығы. Сонымен бірге ұйқы режимінің бұзылуы, дұрыс тамақтанбау да көздің саулығына әсер етеді.

Алдын алу жолдары:

- Баланың оқу орны жарық әрі қолайлы болуы шарт.
 - Кітап пен дәптерді көзден шамамен 30-35 см қашықтықта ұстаған жөн.
 - Ұзақ уақыт оқу немесе гаджет қолдау кезінде әр 30-40 минут сайын көзге арнайы жаттығу жасап, тынықтыру қажет.
 - Таза ауада ойнап, спортпен шұғылдану- көздің қан айналымын жақсартып, көру қабілетін нығайтады.
 - Смартфон мен компьютерге бөлінетін уақыт қатаң шектелуі тиіс.
 - Жылына бір рет көз дәрігерінің тексеруінен өту- әр баланың міндетті әдетіне айналуы қажет.
- Қорытындылай келе, жас буынның көзі - елдің ертеңі. Баланың қырағы көзі - оның болашағының шамшырағы. Сондықтан ата-анада, ұстазда, қоғам да бүлдіршіндеріміздің көру қабілетін сақтау ісіне бейжай қарамай, ортақ жауапкершілікті сезінгені абзал.

А.МЕРГЕНОВА,

Қызылорда қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының санитариялық-гигиеналық бақылау бөлімінің бас маманы, ашық көздерден алынған фотосурет.

ИТОГИ ВСТРЕЧИ МИНИСТРА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН С ГЕНЕРАЛЬНЫМ ДИРЕКТОРОМ ИСЕСКО



Состоялась встреча Министра экологии и природных ресурсов Республики Казахстан Е. Нысанбаева с Генеральным секретарем Организации исламского мира по вопросам образования, науки и культуры (ИСЕСКО) д-ром Салимом бин Мухаммад аль-Маликом.

В ходе встречи были рассмотрены актуальные вопросы сотрудничества в области экологии, устойчивого развития и обмена опытом.

Отметив, что Казахстан рассматривает ИСЕСКО как важного стратегического партнёра, Министр пригласил Организацию принять активное участие в работе Регионального экологического саммита в 2026 году в Астане. Стороны согласились рассмотреть возможность проведения 10-ой Конференции министров охраны окружающей среды ИСЕСКО на полях Саммита.

Стороны также обсудили вопрос участия в 30-й Конференции Сторон РКИК ООН (COP30), которая состоится в 2025 году в Бразилии. Казахстан подтвердил готовность активно участвовать в формировании совместных инициатив и продвижении региональных интересов на международных климатических переговорах.

Вместе с тем, в ходе своей речи доктор Салим М. Аль-

Малик подчеркнул важность научного и образовательного взаимодействия по решению экологических вызовов. Он выразил заинтересованность в получении поддержки со стороны Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан по включению направления экологии в факультет ИСЕСКО, созданного на базе КазНУ имени аль-Фараби.

В ходе беседы Министр рассказал о проводимой Казахстаном работе по увеличению площади лесного фонда и достижениях страны в этом направлении. Это получило положительный отклик со стороны ИСЕСКО и Салим аль-Малик предложил поделиться опытом Казахстана с африканскими странами-участниками Организации.

По итогам встречи стороны подтвердили готовность к дальнейшему углублению сотрудничества и реализации совместных проектов для обеспечения устойчивого будущего.

По материалам Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, www.gov.kz, фото: www.gov.kz.

О ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСЛУГАХ В СФЕРЕ ЕСТЕСТВЕННОЙ МОНОПОЛИИ

Департаментом Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Кызылординской области оказываются 4 государственные услуги для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

1) «Выдача лицензии на деятельность по покупке электрической энергии в целях энергоснабжения»;

2) «Выдача согласия на совершение сделок с имуществом субъекта естественной монополии, если балансовая стоимость имущества, в отношении которого совершается сделка, учтенная в бухгалтерском балансе на начало текущего года превышает 0,05 процента от балансовой стоимости его активов в соответствии с бухгалтерским балансом на начало текущего года»;

3) «Выдача согласия на реорганизацию и ликвидацию субъектов естественных монополий»;

4) «Включение и исключение из Государственного регистра субъектов естественных монополий».

На сегодняшний день огромное внимание уделяется созданию благоприятных условий для получения государственных услуг, обеспечению их доступности всем услугополучателям. Департаментом все государственные услуги оказываются только

в электронном виде. Для получения услуг в сфере регулирования естественных монополий услугополучателю необходимо подать заявление с приложением документов через веб-портал «электронного правительства» www.egov.kz.

В Департамент с начала 2025 года поступило 4 заявления о выдаче согласия на совершение сделок с имуществом субъекта естественной монополии, если балансовая стоимость имущества, в отношении которого совершается сделка, учтенная в бухгалтерском балансе на начало текущего года, превышает 0,05 процентов от балансовой стоимости его активов в соответствии с бухгалтерским балансом на начало текущего года» - 1 отказано, о включении и исключении из Государственного регистра субъектов естественных монополий» - 3, из которых 1 – отказано в связи с непредставлением полного пакета документов, 2 – удовлетворено.

Департамент Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Кызылординской области.



БОТУЛИЗМ ЖӘНЕ ОНЫҢ АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ



Ботулизм - орталық жүйке жүйесінің ауыр зақымдануымен өтетін, тіпті өлімге әкелуі мүмкін, бірақ салыстырмалы түрде сирек кездесетін ауру. Бұл әдетте ластанған тағамдарда түзілетін жоғары белсенді ботулизм токсиндерін тұтыну нәтижесінде пайда болатын интоксикация. Ботулизм адамнан адамға берілмейді. Өндіретін споралар Клостридиум ботулиnum жоғары температураға төзімді және қоршаған ортада кең таралған. Ботулиnum токсиндері ағзаға дұрыс өңделмеген тағамдарды, түрлі консервілерді (саңырауқұлақтар, компоттар), тұздалған балық, ет өнімдерін, шұжықтарды жеген кезде түседі. Негізгі симптомдары - әлсіздік және

бас айналу, бұлыңғыр көру, ауыздың құрғауы, жұту мен сөйлеудің қиындауы. Құсу, диарея, іш қату және кебулер де болуы мүмкін. Симптомдар әдетте 12-36 сағаттан кейін (кем дегенде 4 сағаттан кейін және ең көбі 8 күннен кейін) пайда болады. Ауру 5-10% жағдайда өліммен аяқталуы мүмкін. Ботулизмнің алдын алу емдеуге қарағанда әлдеқайда оңайырақ. Оны жұқтыру қауіпін азайту үшін бірнеше ережелерді сақтау маңызды: -үйде консервілер мен банкаларды дайындау кезінде көкөністер мен саңырауқұлақтарды мұқият жуу; -балық, ет және көкөніс консервілерін термиялық өңдеуден өткізу - ботулиnum токсині кем дегенде 10 минут қайнатқанда жойылады; -сатып алудан бұрын және тамақтанар алдында мұқият тексеру - қақпағы ісінген немесе зақымдануы бар тағамдарды тұтынбау; -тазалық және жеке бас гигиенасы ережелерін сақтау. Егер үйдегі консервілерді, ысталған тағамдарды жегеннен кейін денсаулық жағдайыңыз нашарласа, дереу медициналық көмекке жүгініңіз. Сондай-ақ тамақ қалдықтарын тастамау өте маңызды - бұл тезірек диагноз қоюға және дұрыс емдеуді бастауға көмектеседі. Осы аталған қарапайым қағидаларды сақтау арқылы өзіңіз бен жақындарыңыздың денсаулығын сақтауға үлес қоса аласыз.

А.Қ.ТАЖМАХАНОВА,
Жалағаш аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСУ ЖАЛПЫҒА ОРТАҚ МІНДЕТ!

Мемлекеттің мәртебесі мен оның халқының болашағына зияны күшті жемқорлықтың жолын кесіп, жою әрбір мемлекеттің қызметкер мен азаматтың міндеті, әрі борышы. Бұл туралы еліміздің бірқатар заңнамаларында да нақтылап көрсетілген.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінің (бұдан әрі - Департамент) жеке құрамы мен олармен байланыстағы сыртқы экономикалық қызметке қатысушылар, салық төлеушілерге сыбайлас жемқорлық мемлекеттік органдардың беделіне үлкен зиян келтіретін қылмыс және оның зардабының ауырлығы тұрақты түрде түсіндіріліп келеді.

Сыбайлас жемқорлық дегеніміз - мемлекеттік құрылымдардың экономика аясында қылмысты құрылымдармен біте қайнасуы, сондай-ақ мемлекеттік қызметтегі тұлғалардың сатылғыштығы, паракорлығы. Бұл жеке игіліктерді алу әрекетінен көрініс табады. Атап айтқанда, осы керексіз әрекетті болдырмау, алдын алу үшін, сыбайлас жемқорлық үшін тәртіптік, қылмыстық және әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік-құқықтық актілер қабылданып, қолданылуда.

Сыбайлас жемқорлықтың мемлекеттің бәсекеге қабілеттілігін едәуір төмендететіні, қоғамда демократиялық қайта құруларды жүзеге асыруды

тежейтіні, елдің халықаралық беделіне көлеңке түсіретіні белгілі.

Қазіргі таңда, Департамент тарапынан жемқорлыққа қарсы күрес мақсатында ауқымды жұмыстар жүргізілуде.

Жемқорлыққа қарсы күресте барлық адамдар заң мен сот алдында тең. Жеке және заңды тұлғалардың бұзылған құқықтары мен заңды мүдделерін қалпына келтіру, сыбайлас жемқорлық пен құқық бұзушылықтың зиянды зардаптарын жою, олардың алдын-алу және барлық мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар өз құзіреті шегінде күрес жүргізу, яғни жемқорлықпен күресу - жалпыға ортақ міндет.

Мемлекеттік қызметкердің атына кір келтіретін әрекеттерден әркімнің де аулақ болғаны жөн. Бұндай заң бұзушылыққа қасақана барғандар қатаң жазаға тартылады.

Сыбайлас жемқорлықпен күресте көп нәрсе бүкіл қоғамның белсене атсалысуына байланысты. Әлеуметтік желінің, өзге де медиа-ресурстардың дамуы жағдайында, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет барысында оны жалпы жұртшылықтың жек көруі күрестің қуатты құралына айналуға тиіс.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаментінің Қызметтік тергеу бөлімі.

СОВРЕМЕННЫЙ ЦЕНТР ОБРАБОТКИ ДАННЫХ ПО ВОДОУЧЕТУ ПОЯВИТСЯ В КАЗАХСТАНЕ



Министерством водных ресурсов и ирригации разрабатывается биллинговая система РГП «Казводхоз», предназначенная для автоматизации процессов подачи заявок, заключения договоров и расчетов на подачу воды. То есть, в рамках этой системы «Казводхоз» начнут заключать электронные договора с фермерами, а оплата будет производиться через мобильные приложения банков второго уровня. Эта работа уже находится на стадии завершения. Об этом сообщил вице-министр водных ресурсов и ирригации РК Аслан Абдраимов в ходе пресс-конференции в ЦІҚ.

Ожидается, что до конца текущего года система будет интегрирована с необходимыми государственными базами данных. Помимо подачи заявок и заключения договоров в электронном формате повысится скорость и станет удобным взаимодействие с пользователями водных ресурсов.

Спикер отметил, что с начала 2025 года в Казахстане при поддержке ПРООН адаптируется система прогнозирования стока на базе TALSIM-NG. Эта современная гидрологическая и гидравлическая модель предназначена для моделирования речных бассейнов, управления водохранилищами и прогнозирования стока в различных климатических и водохозяйственных условиях.

«В текущем году в период половодья модель была адаптирована для бассейнов рек Нура и Есиль. На данный момент успешно адаптированы бассейны рек Жайык и Сырдария. До конца текущего года планируем завершить работу по основным бассейнам

рек. Для достижения стратегических целей по охвату цифровыми технологиями не менее 40% объектов водной инфраструктуры к 2030 году Министерством совместно с РГП «Казводхоз» проводится ряд важных мероприятий. С 2026 года начнется масштабная реконструкция и автоматизация 103 каналов, что позволит значительно повысить эффективность водоснабжения и управления водными потоками. Также активно ведется разработка проектно-сметной документации на автоматизацию 264 каналов. Планируется, что данные работы будут завершены до 2028 года», - сказал Аслан Абдраимов.

Также сообщается, что в Казахстане планируется создание современного центра обработки данных, куда будет поступать информация о водоучете из всех регионов страны. Это, по словам спикера, позволит в реальном времени мониторить подачу и распределение воды, а также оперативно реагировать на возникшие проблемы.

«Особое внимание стоит уделить тому, что в реализации этих мероприятий активно задействованы отечественные производители оборудования, включая поставку и установку автоматизированных затворов. Это не только обеспечит надежность внедряемых решений, но и стимулирует развитие национальной промышленности, создавая новые рабочие места, а также укреплять технологическую независимость Казахстана», - подытожил Аслан Абдраимов.

По материалам Kyzylorda-news.kz, фото: freepik.com.

«ҰЛТТЫҚ ҚОР - БАЛАЛАРҒА» БАҒДАРЛАМАСЫ АЯСЫНДА ЖАС ОТАНДАСТАРЫМЫЗ 19,04 МЛН АҚШ ДОЛЛАРЫН ПАЙДАЛАНЫДЫ

2024 жылдың 1 ақпанынан бастап (2025 жылғы 1 қыркүйектегі деректер бойынша) 19,04 млн АҚШ долларына 139 774 өтініш орындалды (өтініш берушілердің банктік шоттарына аудару үшін уәкілетті операторларға аударылды). Оның ішінде тұрғын үй жағдайларын жақсарту мақсатында 12,25 млн АҚШ долларына 87 841 өтініш, білім алу ақысын төлеу үшін 6,79 млн АҚШ долларына 51 933 өтініш орындалды. Естеріңізге сала кетейік, нысаналы жинақтарды алушы барлық соманы немесе оның бір бөлігін пайдалануға құқылы, ақшаның пайдаланылмаған қалдығы нысаналы жинақтау шотында (НЖШ) қала береді.

Тұрғын үй жағдайларын жақсарту аясында қазақстандықтар қаржыларын көбінесе мынадай мақсатта пайдаланды: одан әрі жинақтау үшін тұрғын үй құрылысы жинақтарындағы салымды толықтыру (11,98 млн АҚШ долларына 85 735 өтініш орындалды), тұрғын үй сатып алуға ипотекалық тұрғын үй қарызын алу үшін бастапқы жарнаны енгізу – 92,13 мың АҚШ долларына 700 өтініш, азаматтық-құқықтық мәмілелер бойынша меншікке тұрғын үй сатып алу (түпкілікті есеп айырысу) – 62,27 мың АҚШ долларына 514 өтініш.

Білім алу ақысын төлеу бойынша ең танымал қосалқы мақсаттар: Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан білім ұйымдарының білім беру қызметтеріне үлестермен (әрбір академиялық кезең немесе оқу жылы үшін) немесе бір рет толық көлемде (бүкіл оқу мерзімі үшін) ақы төлеу (6,08 млн АҚШ долларына 45 901 өтініш орындалды), білім алу үшін жинақтау салымы туралы шарт бойынша білім алу жинақтау салымын толықтыру (499,07 мың АҚШ долларына 4 309 өтініш орындалды), шетелдік білім беру ұйымдарының оқыту қызметтеріне үлестермен (әрбір академиялық кезең немесе оқу жылы үшін) немесе толық көлемде біржолғы (бүкіл оқу мерзімі үшін) ақы төлеу (174,03 мың АҚШ долларына 1 411 өтініш орындалды).

Нысаналы жинақтар төлемін тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) білім алу ақысын төлеу мақсатында пайдалану бойынша уәкілетті операторлар мен өңірлер бөлінісіндегі толық ақпаратпен enpf.kz сайтында танысуға болады.

Естеріңізге сала кетейік, "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасына сай Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының инвестициялық кірісінің 50%-ы жылына бір рет 2006 жылы және одан кейін туған, Қазақстан Республикасының азаматы болып есептелетін балалар арасында бөлінеді. 2023 жылы барлық НЖ алушыларына 100,52 АҚШ доллары, 2024 жылы – 129,38 АҚШ доллары есептелгенін хабарлаймыз. 2006 жылы туған азаматтарды қоспағанда, 2023 жылы Ұлттық қордан алғашқы қаражат есептелген балаларға ағымдағы жылы 3,04 АҚШ доллары мөлшерінде инвестициялық кіріс есептелді. Нәтижесінде, 2006 жылы туған баланың нысаналы жинағы 100,52 АҚШ долларына тең болса, 2007 жылы туған баланың НЖШ-да 232,94 АҚШ доллары жинақталды.

Кәмелетке толған азаматтар өздерінің НЖ туралы ақпаратты БЖЗҚ-ның немесе электрондық үкіметтің интернет-ресурстарындағы жеке кабинеті арқылы өз бетінше алуы тиіс, содан кейін уәкілетті операторға АҚШ долларында банктік шот ашып, тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) білім алу ақысын төлеу үшін НЖ төлеміне онлайн-өтініш беру үшін жүгіне алады.

kids.enpf.kz сайтында және БЖЗҚ/ЕНПФ YouTube-арнасында Бағдарламаның шарттарымен, қажетті нұсқаулықтармен танысып, өзіңізді қызықтыратын сұрақтарыңызға жауап ала аласыз. Сондай-ақ, «Ұлттық қор – балаларға» бағдарламасын іске асыру, бала кәмелетке толғанға дейін және одан кейінгі іс-қимыл алгоритмі туралы бейне нұсқаулықты БЖЗҚ/ЕНПФ YouTube-арнасында <https://www.youtube.com/watch?v=a9L8N4Q28OM> сілтемесі бойынша көруге болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

"Чекті талап етіңіз, жүлдені ұтып алыңыз" акциясы қайтадан іске қосылды! Тек екі шарты бар: «Amian» қосымшасын және берілген күні 24 сағаттан аспайтын кез-келген фискалдық чекті қосымшаға жүктесеңіз болды, сіз науқанға қатысушы болып шыға келесіз! Күн сайын 5 мың теңгеден 10 мың теңгеге дейін ұтыс ойыны қарастырылған. Бұнымен қоса, тоқсанына бір мәрте Қазақстанның әр облысында қосымшаға жүктелген фискалдық чектер саны бойынша көшбасшы айқындалатын болады. Ол 100 мың теңге көлемінде сыйақы алады. Күн сайын чекті талап етіңіз және нақты ақшаны, нақты ақшаны ұтып алыңыз!

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Акция "Требуи чек, выиграй приз" снова работает! Всего два условия: приложение «Amian» и любой фискальный чек с датой выдачи не более 24 часов загруженный в приложение и всё вы уже участник акции. Каждый день розыгрыш от 5 до 10 тысяч тенге. И это еще не всё, раз в квартал в каждой области Казахстана будет определен лидер по количеству фискальных чеков, загруженных в приложение. Он получит вознаграждение в размере 100 тысяч тенге. Требуи чек каждый день и выигрывай реальные деньги, реальные деньги!

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

ТЕМІР ТАПШЫЛЫҒЫ «АНЕМИЯ» ТУРАЛЫ

Анемия - бұл қанның көлем бірлігінде гемоглобин мөлшерінің төмендеуі және эритроциттер санының азаюы, бұл тіңдерде оттегінің тапшылығына әкеледі/гипоксия деп аталады.

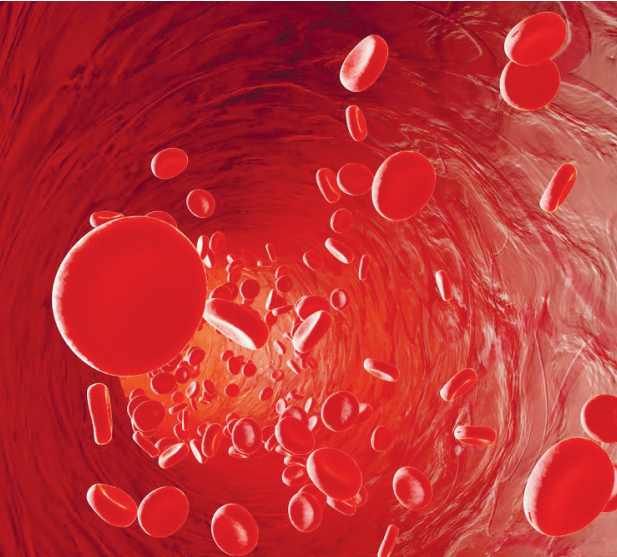
Гемоглобин (темір+ақуыз) оттегімен байланысып эритроциттер арқылы оны тіңдерге тасымалдайды. Бұнда гемоглобин оттегін қалдырып көмірқышқыл газын алады. Осылайша ағза тіңдерінде газ алмасу процесі жүреді.

Осы функцияны орындау үшін қажетті кез-келген компоненттердің жетіспеушілігімен денеде анемия дамиды. Ең жиі кездесетін анемия темір жетіспеушілікті болып табылады, сонымен қатар В12 немесе фолии тапшылықты (олар эритроциттердің синтезі қажетті), темірді қорға жинайтын ақуыздың жетіспеу түрінде кездеседі.

Темір тапшылығы анемиясының себептері:

- темірге деген қажеттіліктің жоғарылауы жағдайы жиі адамдарда кездеседі, маселен- жүктілік кезінде, омыраумен емізуде,
- қыз - келіншектерде ай сайынғы қан жоғалту
- дененің белсенді өсуі мен дамуында (нәрестелерде 5 жасқа дейінгі балаларда),
- ауыр физикалық жүктеме кезінде темірді шамадан тыс шығындау,
- дұрыс тамақтанбау.

Патологиялық себептер келесімен байланысты болуы мүмкін:



- тұқым қуалайтын аурулармен,
- асқазан-ішек жолдарының әртүрлі ауруларына байланысты темір сіңірілуінің төмендеуі (ферментопатия, жіңішке ішектің аурулары оның ішінде хирургиялық операциялары),
- бүйрек пен бауырдың белок-синтезінің қызметтерінің бұзылуы,
- жасырын қан кету,
- тағы да басқа себептерімен.

Анемияның белгілері:

- терінің, еріннің және шырышты қабаттардың бозаруы,
- әлсіздік, шаршаудың жоғарылауы, ұйқышылдық,
- бас айналу, құлақтың шуылы,
- көз алдында жыпылықтайтын «шыбындар» ұшу,
- енгіту, жүрек қағу, пульстің жиі болуы және т.б.

Есіңізде болсын!!! Бұл белгілердің болмауы анемияның болуын жокқа шығармайды, себебі жеңіл және орташа формалары жасырын болуы мүмкін

Анемияның алдын алу.

1. Дұрыс тамақтану:

- темірге бай - бауыр, ет, балық, анар, алма, қызылша, сұлы мен қарақұмық жармаларын жиі тұтыну,
- В12 дәрумен көзі - ет, құс еті, ішкі өнімдер, теңіз өнімдері, сүт, ірімшік, жұмыртқа,
- Фолий қышқылы – жасыл жапырақты көкөністер, брокколи, бұршақ дақылдары, апельсин, банан, өрік т.б.
- С дәрумен көзі – итмурын, қарақат, таңқурай, бүлдірген, қырыққабат, болгар бұрышы т.б.

2. Зиянды әдеттерден арылу (темекі шегу және алкогольді ішімдіктерден бас тарту).

3. Дене белсенділігін жоғарылату (күніне 30 минуттан кем емес денешынықтыру).

4. Уақытылы профилактикалық медициналық тексеруден өту (қан анализін тапсырумен).

А.Қ.ТАЖМАХАНОВА,
Жалағаш аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

ТАМАҚТАНУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ САНИТАРИЯЛЫҚ ТАЛАПТАР



Қоғамдық тамақтану - тамақ өнімдерін өндірумен, қайта өңдеумен, өткізумен және пайдалануды ұйымдастырумен байланысты кәсіпкерлік қызмет.

Тамақтану нысандарында қолданыстағы стандарттың талаптарына сәйкес құрал-жабдықтармен қамтамасыз етіледі. Жұмысқа керекті өндірістік үстелдер, бөлшектеу мүкәммалдары, ас үй ыдыстары әріптік және түстік таңбалаумен таңбаланады. Жарықшағы бар, шеті ұрылған, қалпы бұзылған ыдыстарды қолдануға болмайды. Әрбір технологиялық операциядан кейін бөлшектеу мүкәммалы, ыдыс-аяқ механикалық жолмен тазартылып, жуу құралдарын қолдану арқылы ыстық сумен жуылып, ыстық ағын сумен шайылады. Етті шабу үшін бөлшектеу тактайшалары, дінгектер беті тегіс және саңылаусыз тактайшалар пайдаланылады. Күнделікті жұмыс аяқталғаннан кейін ағаш дінгектерді тазартылып, түз себіледі. Тамақ қалдықтары жабылатын таңбаланған ыдысқа жиналады. Тоңазытқыш камераларының ішкі бетінде, тоңазыту жабдығының салқындатқыш ыдысында, тамақ өнімдері бар қаптамасында қар мен мұздың пайда болуына жол бермеу. Азық-түлік шикізатын, жартылай фабрикаларды және дайын тамақ өнімдерін бір тоңазытқыш жабдықта бірге сақтаған жағдайда өнімнің тауарлық көршілестігін сақтау. Бұл ретте дайын тамақ өнімдерін сақтау жоғарғы сөрелерде, салқындатылған етте, құс етінде, балықта, көкөністерден жасалған жартылай фабрикаларда - төменгі сөрелерде сақталады.

Тағам, ұннан жасалған аспаздық және кондитерлік өнімдерді дайындау кезінде темір тапшылығы мен йод тапшылығы

ауруларының алдын алу мақсатында йодталған ас тұзы және құрамында темір бар дәрумендермен, минералдармен және басқа да заттармен байытылған (фортификацияланған) жоғары және бірінші сұрыптағы бидай ұны пайдаланылады. Мынадай тамақ өнімдерін: ластанған немесе қабығы зақымдалған жұмыртқаларды, сондай-ақ сальмонеллез бойынша қолайсыз шаруашылықтардан алынған жұмыртқаларды; суда жүзетін құстардың жұмыртқаларын және олардан тағам дайындауға; ауыл шаруашылығы жануарларының өнімділігі бойынша қолайсыз, сондай-ақ бастапқы өңдеуден және пастерлеуден өтпеген шаруашылықтардан алынған сүт және сүт өнімдерін; пастерленбеген сүттен жасалған сүзбені; өнеркәсіптік емес (үйде дайындалған) дайындалған герметикалық қаптамадағы көкөніс, ет, балық, саңырауқұлақ консервілерін, сондай-ақ банкалардың герметикалығы бұзылған консервілерін, бомбаждау, "хлопуши", тот басқан, пішіні бұзылған банкаларды; зиянкестерімен залалданған жарманы, ұнды, кептірілген жемістерді қабылдауға және пайдалануға жол берілмейді. Өзіндік иісі бар тамақ өнімдерін бөгде иісті қабылдайтын, сіңіретін тамақ өнімдерінен бөлек сақтау, тасымалдау керек.

Тамақтану объектілерінде: жәндіктер мен кеміргіштердің болуына; дезинсекция және дератизация жөніндегі іс-шараларды жүргізу кезінде өндірістік үй-жайларда тамақ өнімдерін сақтауға және дайындауға; дезинсекция және дератизация жүргізу кезінде келушілер мен персоналдың болуына жол берілмейді.

Тамақ өнімдерін қабылдау кезінде оның қадағалануын қамтамасыз ететін тауардың ілесіпе құжаттарымен, қауіпсіздігін растайтын, сәйкестігін бағалау (растау) туралы құжаттары болғанда қабылдау. Тез бұзылатын тамақ өнімдері үшін тауардың ілесіпе құжаттарында өнімнің дайындалған уақыты мен күні, сақтау температурасы және жарамдылық мерзімі көрсетіледі.

Тамақтану объектісінің жұмыскерлері жеке және өндірістік гигиенаны сақтау, қолдарының таза болуын қадағалап, таза арнайы киім мен аяқ киім киюін қамтамасыз ету.

Жұмыстың басталуы алдында паштарын қалпақ немесе орамал астына жинау, зергерлік әшекейлерін, сағаттарын және басқа сынаптын заттарды шешу, тырнақтарын қысқартып алу және оларды лақпен боямау, ер персонал – сақал (мұрт) болса, оларға арналған тор киюі керек.

Тамақтану объектілерінде, міндетті, профилактикалық медициналық қарап-тексеруден өтпеген немесе денсаулық жағдайы бойынша жұмысқа жарамсыз деп танылған, медициналық қарап-тексеруден және гигиеналық оқытудан өткенін куәландыратын құжаты жок адамдар жұмысқа жіберілмеуі керек.

Жанар Пермебайқызы БИСЕНБАЙ,
Сырдария аудандық СЭББ жетекші маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

«БЖЗҚ» АҚ ҚЫЗМЕТТЕРІНІҢ 98% ЦИФРЛЫҚ ФОРМАТТА КӨРСЕТІЛЕДІ

Соңғы жылдарда «БЖЗҚ» АҚ-ның (БЖЗҚ, Қор) цифрлық форматта көрсетілетін қызметтеріне салымшылар тарапынан қызығушылық артып келеді. Себебі олар тәулік бойы қолжетімді. Естеріңізге сала кетейік, барлық зейнетақы шоттары БЖЗҚ-ға бірінші жарна түскен кезде автоматты түрде ашылады. Сондай-ақ, "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасының қатысушыларына нысаналы талаптар мен нысаналы жинақтар да автоматты түрде есептеледі. 01.01.2025ж. мен 31.07.2025ж. аралығында Қор халыққа шамамен 27,9 млн қызмет көрсетті. Көрсетілген қызметтердің жалпы санының 15,6 млн-ы электрондық форматта, 11,4 млн қызмет автоматты түрде жүргізілді. Осылайша, автоматты, электрондық және қашықтықтан көрсетілген қызметтердің үлесі жалпы санның 98,0%-ын құрады. Қор қызметкерлері салымшыларға шамамен 565,8 мың қызметті жүзбе-жүз көрсетті, оның ішінде 555,1 мыңы тікелей Қордың кеңселерінде жүзеге асырылды. Есепті кезеңде шартты зейнетақы шоттарын (жұмыс берушінің ЖМЗЖ аударуы нәтижесінде ашылатын ШЗШ) және нысаналы жинақтау шоттарын ("Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасы аясында ашылатын НЖШ) қоса алғанда, зейнетақы жарналарының барлық түрлері бойынша автоматты режимде ашылған жеке зейнетақы шоттарының (ЖЗШ) жалпы саны – 1,0 млн.

Жеке зейнетақы шотынан, шартты зейнетақы шотынан (ШЗШ), сондай-ақ нысаналы жинақтау шотынан (НЖШ) үзінді көшірме алу бұрынғысына ең танымал қызмет санатында. Жыл басынан бері ЖЗШ, ШЗШ, НЖШ-дан шамамен 17,2 млн үзінді көшірме берілді. Оның 14,3 млн-ы – электрондық, ал 2,4 млн қызмет автоматты түрде рәсімделді. Шоттың жай-күйіне қатысты ақпаратты жеке кабинет арқылы алу – зейнетақы жинақтарын қадағалаудың ең ыңғайлы, сенімді және жедел тәсілі. Қызмет тәулік бойы (24/7) онлайн режимде жұмыс істейді, бұл ақпаратты кез келген уақытта және әлемнің кез келген нүктесінен алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, зейнетақы шоттары туралы ақпаратты БЖЗҚ сайты арқылы ғана емес, egov.kz электрондық үкімет порталы немесе оның мобильді қосымшасы арқылы да алуға болады. Бұл мемлекеттік қызметтерді бірыңғай платформалар арқылы алуға дағдыланған азаматтарға өте қолайлы. БЖЗҚ 2025 жылдан бастап жыл сайынғы үзінді көшірмелерді пошта арқылы автоматты түрде жіберу тоқтатылғанын ескертеді. Бірақ, зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпаратты "БЖЗҚ" АҚ атына тиісті сұранысты

жіберген пошта арқылы алу мүмкіндігі сақталады.

Салымшылардың (алушылардың) Қор сайтындағы және ұялы қосымшасындағы Жеке кабинеттен үзінді көшірме алудан басқа өз деректемелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу, шотының бар екендігі туралы анықтама алу, 1 немесе 2 топтағы мүгедектіктің мерзімсіз уақытқа белгіленуіне байланысты немесе ерікті зейнетақы жарналары бойынша зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы өтініш беру сияқты қызметтерді пайдалануға мүмкіндіктері бар. Сондай-ақ, зейнетақы жарналарын төлеу туралы өтініштің мәртебесін қадағалау, инвестициялық портфельді басқарушыға (ИПБ) жинақтардың бір бөлігін аудару, зейнетақы калькуляторының көмегімен болашақ зейнетақыны болжамды есептеу және т.б. қызметтер әлемнің кез-келген жерінен тәулік бойына қолжетімді.

2025 жылдың қаңтар-шілде айларында деректемелерді өзгертуге 82,1 мың өтініш қабылданды. Оның 77,6 мыңы Қордың кеңселерінде ұсынылды.

БЖЗҚ мамандарына қандай да бір қызмет түрі бойынша жүгіне отырып, салымшылар, әдетте, жинақтарды қалыптастыруға қатысты қосымша кеңестер ала алады. Ақпараттық-түсіндіру жұмыстары аясында шамамен 29 613 көшпелі таныстырылым өткізіліп, оған шамамен 608,2 мың адам қатысты. Бұқаралық ақпарат құралдарында БЖЗҚ хабарламалары бойынша 25,9 мыңнан астам материал жарияланды.

Салымшылар мен алушылардың кері байланыс арналары бойынша түскен өтініштерінің саны 314,9 мыңға жетті.

Естеріңізге сала кетейік, кез келген компания Қор кеңсесіне барып жинақтаушы зейнетақы жүйесінің мәселелері бойынша таныстырылым мен кеңестер өткізуге өтінім бере алады. Ол үшін 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығына қоңырау шалып, Қор сайты немесе ұялы қосымшасы арқылы хабарласу қажет.

БЖЗҚ-ның кеңес беру қызметтерін мессенджерлер (+7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), enpf.kz корпоративтік сайтынан, сондай-ақ, Instagram, Facebook, ВКонтакте, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі БЖЗҚ-ның ресми парақшаларынан алуға болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.



ПОЧЕМУ НЕЛЬЗЯ ЖЕЧЬ ОСЕНЬЮ НА ДАЧЕ ТРАВУ И ЛИСТВУ: НЕСКОЛЬКО ПРИЧИН

Осенью многие дачники по привычке сжигают на участках сухую траву и опавшую листву. Однако эта практика может быть опасной и для природы, и для здоровья людей, напомнила эколог, директор фонда «Зеленая миссия» Ольга Лакустова.

По словам специалиста, слой опавшей листвы служит естественной защитой для растений: он предохраняет корни от промерзания в морозы. Если убрать этот «щит», возрастает риск, что деревья и кустарники не переживут зиму.

Не менее важно учитывать и экологические последствия. При горении выделяются дым и мелкие частицы, содержащие угарный газ, оксиды азота, канцерогенные соединения и остатки пестицидов. Все это загрязняет воздух и способно спровоцировать проблемы с дыханием.

Кроме того, осенние листья являются природным удобрением. Перегнивая за зиму, они обогащают почву органическими веществами, улучшая её качество и плодородие. Сжигание лишает землю этой естественной подпитки.

Особую опасность представляет попадание в костер бытового

мусора, особенно пластика. При его горении образуются полициклические углеводороды, способные вызвать респираторные заболевания даже при кратковременном контакте.

Лакустова также напомнила и о противопожарных правилах. Согласно действующему постановлению правительства, нельзя разводить огонь при сильном ветре, под кронами деревьев, на торфяных почвах, а также в период особого противопожарного режима. Разрешается сжигать траву и листья только в специальных емкостях, чаще всего металлических бочках. Костер необходимо потушить, залив водой или засыпав землей.

Под категорический запрет попадает сжигание резины, одежды, обуви, лакокрасочных изделий, а также предметов из стекла и металла.

Экологи призывают дачников отказаться от осенних костров и использовать листву как природное удобрение, что безопаснее и полезнее для участка.

По материалам gismeteo.ru, фото: © Shutterstock/FOTODOM.

Ұнды Фортификациялаудың Артықшылығы мен Қажеттілігі



Ұнды Қазақстанда фортификациялау халықтың денсаулығы мен еліміздің экономикасын нығайтуға мүмкіндік береді.

Фортификация дегеніміз не?

Ол ұнды тарту кезінде аз мөлшерде дәрумендер мен минералды (премикс деп аталатын витаминді-минералды кешен) қосу процесі.

Бұл өнімнің сапасы мен қоректілік құндылығын арттыруға мүмкіндік береді. Фортификация процесі кезінде жоғары және бірінші сұрыптағы бір тонна ұнға 150 грамм темір, мырыш қоспалары, фоллий қышқылы мен В-тобының дәрумендері қосылады.

Қоспа элементтері тағамдық сапаны арттырады, бірақ ұнның органикалық және басқа да қасиеттеріне әсерін тигізбейді, сонымен қатар жанама құбылыстарды да туғызбайды.

Фортификацияланған ұнның сақтау мерзімі 6 ай. Соңғы 50 жыл ішінде бұл әдіс кең таралған технологияға айналды, яғни 85 елде ұнды міндетті фортификациялау туралы заң қабылданды. Бидай әлемде аса өріс алған дәнді егіс, ал ұн көпшілік тұтынатын аса әмбебап және күнделікті өнім болып табылады.

Адамның күнделікті рационында нан ерекше орын алады. Мамандардың айтуынша, әлем халқы жыл сайын 400 млн. тоннадан артық ұн пайдаланады. Бидай мен қара бидай - В1, В2, В6, Е дәрумендерімен ниацин, темір, мырыштың көзі.

Осы себепте, бидай ұнының жоғары және бірінші сұрыптарын фортификациялау адам ағзасы үшін темір мен дәрумендер тапшылығының орнын толтыру мәселесін шешуде қолайлы, тез және экономикалық жағынан тиімді.

Адамның денсаулығына қауіпі бар проблемалардың бірі - ол ас үлесіндегі темір мен фоллий қышқылы сияқты дәрумендер мен минералдардың жетіспеушілігі болады.

Анемияға әкеп соғады. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметтері бойынша, әлемде 2 миллиард адам анемияға ұшыраған. Қазақстандағы ұрпақ өрбіту жасындағы әйелдердің 45 пайызы теміртапшылық анемиясымен ауырады.

Бұл өз кезегінде ана мен бала өлімі көрсеткіштерінің жоғарылауына, физикалық және ақыл-ой дамуының кешеуілдеуіне әсер етеді. Анемиясы бар әйелдер аз салмақтағы балаларды 30-40 пайыз жиірек босанады, барлық жүрек-қан тамыр, иммундық, эндокриндік, жүйке және басқа ағза мен жүйелер функциялары бұзылады, шала тууға, күтпеген түсік пен өлі тууға, нәрестенің дамуындағы туа біткен ақаулығы бас миының жоқтығы, ми жарығының пайда болуы, т.б. әкеп соғады.

Ал балаларды дене бітімі дамуындағы жетілмеуі, әлсіреген иммунитет, індет пен зиянды экологиялық факторларға тұрақтылықтың нашарлауына әкеледі. Әр адамның денсаулығы- өз қолында. «Ауырып ем іздегенше-ауырмайтын жол ізде» демекші, фортификацияланған ұнды күнделікті тұтынуды үрдіске айналдыруға мән бергеніңіз жөн.

А.Қ.ТАЖМАХАНОВА,
Жалағаш аудандық санитариялық-
эпидемиологиялық бақылау
Басқармасының бас маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

БИОЛОГИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІ ЗАТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУ

Бүгінде дүкен сөрелерінде, интернет желіде ББҚ-дың өте көп түрлерін табуға болады. Биологиялық белсенді қоспалар (әрі қарай ББҚ) – тағам құнарын арттыру мақсатында қолданылатын табиғи тектес қоспалар. Ол мамандандырылған азық-түлік өнімдеріне жатады және дәрілік зат болып табылмайды. ББҚ-ды дәрі-дәрмектер орнына қолдануға болмайды. Дәрі-дәрмектерді аурудың алдын алу, емдеу үшін қолданса, ББҚ ферменттердің түзілуі үшін, адам ағзасындағы керекті дәрумендер мен минералдарды толықтыру мақсатында пайдаланылады.

Кеден Одағының 021/2011 «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің 26-бабына сәйкес мамандандырылған тамақ өнімдері, оның ішінде ББҚ-ның мемлекеттік тіркеу туралы мәліметтері бірыңғай тізілімге (реестрге) енгізілуі керек. ҚР 07 шілде 2020 жылғы №360-IV ҚРЗ «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексінің 56-бабының 1-тармағында тағамға ББҚ жарнамасы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік орган айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылатындығы көрсетілген.

Яғни Қазақстан Республикасының ДСМ-нің 2020 жылғы 27 қазандағы № 160/2020 бұйрығымен бекітілген «Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудағы және қадағалаудағы мемлекеттік тіркеуге жататын өнімдердің (тауарлардың) жарнамасын жүзеге асыру қағидалары» негізінде жүзеге асырылуы тиіс. Тағамға биологиялық белсенді қоспаларды жарнамалау кезінде мынандай ақпараттар: сауда атауы, құрамы туралы, негізгі ұсынымдар, қолдану тәсілі мен дозасы, жанама әсерлері, қолдану тәсілі көрнекі және түсінікті болуы, өндірушінің атауы, мекен жайы және Қазақстан Республикасында наразылықтарды қабылдауға өндіруші уәкілеттік берген тұлғаның аты, мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің нөмірі мен берілген күні



міндетті түрде қамтылу қажет. Барлық тағамдық қоспалар Қазақстанда міндетті мемлекеттік тіркеуге жатады. ББҚ-ны сатып алғанға дейін тексеруді, яғни Кеден одағының сайтында мемлекеттік тіркеу куәлігінің бірыңғай тізілімінде тіркелуін тексеруді ұсынамыз, өйткені мемлекеттік тіркеуден өтпеген ББҚ-ны өткізу адамдардың денсаулығы мен өмірі үшін қауіпті. Сондықтан мемлекеттік тіркеу туралы куәлігінің бар екендігіне көз жеткізген жағдайда ғана ББҚ-ны пайдаланған жөн.

Жанар Пермебайқызы БИСЕНБАЙ,
Сырдария аудандық СЭББ жетекші маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

120 гидротехнических сооружений примут в государственность до конца года в РК

По инициативе Министерства водных ресурсов и ирригации акиматы областей разработали дорожные карты по принятию гидротехнических сооружений на баланс специализированных организаций по эксплуатации и управлению коммунальными гидротехническими сооружениями, передает агентство Kazinform.

Как отметили в пресс-службе Министерства водных ресурсов и ирригации, согласно данным дорожным картам, в текущем году на баланс предприятий планируется принять 120 гидротехнических сооружений, в 2026 году – 245, а в 2027 году – 465 сооружений. Помимо этого, планируется передача порядка 1937 гидротехнических сооружений из коммунальной собственности в республиканскую.

В соответствии с поручением Главы государства, на сегодня в регионах созданы и работают 16 специализированных организаций по эксплуатации и управлению коммунальными гидротехническими сооружениями. Из них 10 были

созданы в 2024-2025 годах. На данный момент на баланс специализированных организаций принято 872 объекта, выдано 283 единицы спецтехники, трудоустроены 1197 человек, из которых 310 человек получили работу в этом году.

- Новые учреждения были открыты в Акмолинской, Актобинской, Атырауской, Западно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Костанайской, Кызылординской, Павлодарской областях, а также в областях Абай и Жетысу. Главной задачей специализированных организаций является обеспечение безопасной эксплуатации гидротехнических сооружений, поддержание объектов в надлежащем состоянии и своевременное проведение ремонтных работ, – сообщил вице-министр водных ресурсов и ирригации Ерболат Ибрайханов.

По материалам Ж.Мухамедияровой, inform.kz,
фото: Министерство водных ресурсов и ирригации.

«ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ МҮЛІК, ЖЕР ЖӘНЕ КӨЛІК» САЛЫҚТАРЫ ТУРАЛЫ

Көлік салығы әртүрлі көлік құралдарының иелері үшін міндетті болып табылады. Төлемнен босатылған жекелеген санаттағы адамдар ғана ерекшелік болып табылады.

Бұл ретте салықты өткен жылдағыдай төлеу қажет,яғни 2024 жылға арналған төлем 2025 жылғы 1 сәуірге дейін жүргізіледі. Көлік салығы айлық есептік көрсеткіш (АЕК) негізінде есептеледі, ол 2024 жылы 7% - ға өсіп, 3 692 теңгені құрады (2023 жылы 3 450 теңге).

Салықтың нақты сомасын білу үшін қазақстандықтар түрлі онлайн-сервистерді пайдалана алады.

Салық міндетті екенін және төлемді кешіктіру көлік иелері үшін қарыз сомасының өсуіне әкелетін өсімпұл есептеледі. Әрі қарай, салық органдары сотқа жүгініп, тіпті шоттарды бұғаттауды, елден шығуға тыйым салуды, көлікті айыппұл тұрағына қою, жалақыдан, зейнетақыдан және басқа кірістерден ұстап қалуды қолдана алады. Бұл ретте қарызбен бірге жеке сот орындаушыларының қызметтерін де төлеуге тура келеді.

Естеріңізге сала кетейік, көлік салығы үшін қарыз мұрагерлерге беріледі. Сондықтан төлемді уақытында төлеп, кешіктіруге жол бермегеніңіз жөн.

Егер Қазақстан Республикасының аумағында Сізге тұрғынжайлар, ғимараттар, саяжай құрылыстары, гараждар, орынтұрақ орындары, құрылысжайлар, үй-жайлар және өзге де құрылыстар тиесілі болса, онда Сіз ол үшін салық төлеуге міндетті боласыз.

Мүлік салығын мүліктің орналасқан жері бойынша есепті салық кезеңінен кейінгі жылдың 1 қазанына дейін төлеу қажет. Яғни, мысалы, 2024 жылға салынатын салықты 2025 жылдың 1 қазанына дейін төлеу керек.

Сонымен қатар, төлеуге жататын салық сомасын:

«Жеке тұлғалардың алдағы салық төлемдерін қарау және төлеу» сервисі арқылы, мемлекеттік кірістер комитетінің порталында;

«E-Salyq Azamat» мобильдік қосымшасында;

салық салынатын объектінің орналасқан жері бойынша аудандық мемлекеттік кірістер басқармасында;

екінші деңгейдегі банктердің мобильді қосымшалары арқылы білуге болады;

«Қазпошта» АҚ кассалары;

төлем терминалдары арқылы да жүргізуге болады.

Бұдан басқа, «Каспий банкі» АҚ және «Халық банкі» АҚ мобильді қосымшаларын пайдаланушыларға PUSH-хабарламалар түрінде жолданады.

Арал ауданы бойынша
Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

«ЧЕКТІ ТАЛАП ЕТІҢІЗ, ЖҮЛДЕНІ ҰТЫП АЛЫҢЫЗ»

«Amian» қосымшасын және берілген күні 24 сағаттан аспайтын кезкелген фискалдық чекті қосымшаға жүктесеңіз болды, сіз науқанға қатысушы болып шыға келесіз! Күн сайын 5 мың теңгеден 10 мың теңгеге дейін ұтыс ойыны қарастырылған.

Бұнымен қоса, тоқсанына бір мәрте Қазақстанның әр облысында қосымшаға жүктелген фискалдық чектер саны бойынша көшбасшы айқындалатын болады. Ол 100 мың теңге көлемінде сыйақы алады. Күн сайын чекті талап етіңіз және нақты ақшаны, нақты ақшаны ұтып алыңыз!

Арал ауданы бойынша
Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті 2025 жылғы 3 сәуір мен 31 желтоқсан аралығында "Чекті талап ет - жүлдені ұтып ал!" республикалық акциясы өтіп жатқандығын хабарлайды, онда әрбір азамат ақшалай және басқа да бағалы сыйлықтардың иегері болуға мүмкіндік алады. Сондай-ақ, 2025 жылдың 1 мамырынан 31 желтоқсанына дейін "бәйге" акциясы басталды, оның қорытындысы бойынша облыстың ең белсенді қатысушысы тоқсан сайын 100 мың теңге ала алады. Акцияларға қатысу үшін Appstore немесе Playmarket-тен "Amian" тегін мобильді қосымшасын жүктеп алып, тауарлар мен қызметтер үшін фискалдық чектерді тіркеу қажет. Қатысыңыз және пайдамен жеңіңіз!

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Департамент государственных доходов по Кызылординской области сообщает, что с 3 апреля по 31 декабря 2025 года проводится республиканская акция «Требуй чек - выиграй приз!», где каждый гражданин получает шанс стать обладателем денежных и других ценных призов. А также, с 1 мая по 31 декабря 2025 года стартовала акция «Байге», по итогам которой самый активный участник области может получить 100 тысяч тенге ежеквартально. Для участия в акциях необходимо скачать бесплатное мобильное приложение «Amian» из Appstore или Playmarket и зарегистрировать в нем фискальные чеки за товары и услуги. Участвуйте и выигрывайте с пользой!

Департамент государственных доходов
по Кызылординской области.

«Ақ-Барыс» ШҚ 06.10.2025 ж. және 5 жұмыс күні ішінде «Қызылорда қаласы, Ақмаржан ықшам ауданы, Ақмаржан көшесі, №3 ғимарат мекен-жайы бойынша мал сою алаңын және тұрғын емес үй-жайларды қайта жаңғырту, қондырмасы бар кеңейту құрылысы, жемшөп қоймасы, техникалық құралдар қоймасы және сиыр қора салу» жұмыс жобасына «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» жобасына жария талқылау түрінде бірыңғай экологиялық порталда (ndbecology.gov.kz) қоғамдық тыңдау өткізілетіні туралы хабарлайды.

Құжаттамамен танысуға, ұсыныстар мен ескертулерді бірыңғай экологиялық порталда қалдыруға болады (ndbecology.gov.kz).

Инициатор: «Ақ-Барыс» ШҚ

Заңды мекен-жайы – Қызылорда облысы, Қызылорда к., Майбұлақ көшесі 3.

Әзірлеуші: «ЭКОМАД» ЖК, Қызылорда облысы, Жаңақорған ауылдық округі, Е. Қоңқабаев көшесі 13, ЖСН: 790902301351, тел. 8-775-206-09-58.

Жергілікті атқарушы органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы, prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, № 1, тел: 8- (7242) -60-53-62

КХ «Ақ-Барыс» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме публичного обсуждения 06.10.2025 г. и в течение 5 рабочих дней на Едином экологическом портале (ndbecology.gov.kz) по проекту «Раздел охраны окружающей среды» к рабочему проекту «Реконструкция убойный цех с откормочной площадкой и не жилых помещений, строительство пристройкой с надстройкой, строительство корм склада, склада для тех инструментов и коровника по адресу:г. Кызылорда, мкр Ақмаржан, ул. Ақмаржан, №3 дом».

Ознакомиться с документацией, оставить предложения и замечания можно на Едином экологическом портале (ndbecology.gov.kz).

Инициатор: КХ «Ақ-Барыс»

Юридический адрес – Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Майбұлақ, 3.

Разработчик: ИП «ЭКОМАД», Кызылординская область, пос. Жаңақорған, ул. Е.Конкабаева, 13, ИИН: 790902301351, тел. 8-775-206-09-58.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

«САУТС-ОЙЛ» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96 бабына сәйкес 28.10.2025 ж. 16:00-де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а. о., Теренөзек а., Қонаев к-сі, 9Б ғимаратында "Саутс-Ойл" ЖШС Қарағанды ақшесіндегі КРСО-1, КРСО-2 екі бағалау ұңғымасын салу үшін 2025-2026 жылдарға арналған қоршаған ортаға әсер етуге экологиялық рұқсат алуға өтінім пакеті бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдау өтетіндігін хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулар өткізу қағидаларының 1 тарау 8 тармағына сәйкес ұсыныстар мен ескертулерді жергілікті атқарушы орган қабылдайды: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz ақпараттық жүйе: https://ndbecology.gov.kz/ ZoomКонференция:https://us04web.zoom.us/j/76654673688?pwd=5e15a2s26gQrQ7S5G6nDXiONJH2OwD.1 Конференция идентификаторы: 766 5467 3688 Кіру коды: SS3KT7

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)-60 -53-62.

Белгіленген қызметтің бастамашысы: «САУТС-ОЙЛ» ЖШС, ҚР, Түркістан облысы, Отырар ауданы, Жана Шілік ауылы, Қ. Мұнайғасов көшесі, 21. БИН: 060440001855. Тел: +7 7252 98-21-15. Эл.пошта: PRESIDENT@SOUTH-OIL.COM

Жобаны жасақтаушы: ИП «Сапаев Тимур Михайлович» 050063, Республика Казахстан, г. Алматы, Бостандық ауданы, Радостовца көшесі 158, оф.234. БИН 940208300432, тел. +77073888686, e-mail: t.sapayev@gmail.com

ТОО «САУТС-ОЙЛ» в соответствии с требованиями ст.96 Экологического Кодекса РК, сообщает, что 28.10.2025 года в 16:00 по адресу Кызылординская область, Сырдаринский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул. Кунаева 9Б состоится общественные слушания в форме открытого собрания по проекту Заявочный пакет на получение экологического разрешения на воздействие на 2025-2026гг. для строительства двух оценочных скважин КРСО-1, КРСО-2 на Карагансайском участке ТОО "Саутс-Ойл".

Согласно прил.1 п.8 правил проведения общественных слушаний предложения и замечания принимает местный исполнительный орган: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz и информационная система: https://ndbecology.gov.kz/ ZoomКонференция: https://us04web.zoom.us/j/76654673688?pwd=5e15a2s26gQrQ7S5G6nDXiONJH2OwD.1 Идентификатор конференции: 76654673688. Код доступа: SS3KT7

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz г. Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «САУТС-ОЙЛ», РК, Туркестанская область, Отарский район, село Жана Шилик, ул. К. Мұнайғасова, 21. БИН: 060440001855. Тел: +77073888686. Эл.адрес: PRESIDENT@SOUTH-OIL.COM

Исполнитель: ИП «Сапаев Тимур Михайлович» 050063, Республика Казахстан, г. Алматы, Бостандыкский район, ул. Радостовца 158, оф.234. БИН 940208300432, тел. +77073888686, e-mail: t.sapayev@gmail.com

«Қуатамломмұнай» БК ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96 бабына сәйкес 28.10.2025 ж. 15:00-да Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а. о., Теренөзек а., Қонаев к-сі, 9Б ғимаратында 2026 жылға арналған «Қуатамломмұнай» БК ЖШС үшін жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасына, жол берілетін тегінділер нормативтерінің жобасына, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасына, қалдықтарды басқару бағдарламасына, табиғатты қорғау іс-шараларының жоспарына. «НГС-25м3, құм ұстағыш, екі жылыту пеші, дренаждық сыйымдылық және сұйымдықты тасымалдау және газ беру технологиялық желілерін монтаждаумен ГУ-Бектасы жаңғырту» жұмыс жобасына қоршаған ортаны қорғау бөлімі. «Қоныс-Бектас 2025 м/р кеңейту» жұмыс жобасына қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдау өтетіндігін хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулар өткізу қағидаларының 1 тарау 8 тармағына сәйкес ұсыныстар мен ескертулерді жергілікті атқарушы орган қабылдайды: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz ақпараттық жүйе: https://ndbecology.gov.kz/ ZoomКонференция: https://us04web.zoom.us/j/78352334794?pwd=Cl6P3Q7lM6Am6DhbXkVCqArjiMACJP.1 Конференция идентификаторы: 783 5233 4794 Кіру коды: CWSgw1

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)-60 -53-62.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Қуатамломмұнай» БК ЖШС. Мекен-жайы: ҚР, 120000, Қызылорда, Амангелді көшесі, 108 Г. Тел.: 8 (7242) 23-56-00, e-mail: kuatamlommunai@kuatamlommunai.kz

Жобаны жасақтаушы: «ЭКО-ОРДА» ЖК. ҚР, 120000, Қызылорда қаласы, Сырдария мөлтек ауданы, №20 үй, кв.39 Тел. +7777 785 13 46, e-mail: ecoorda@bk.ru

ТОО СП «Қуатамломмұнай» в соответствии с требованиями ст.96 Экологического Кодекса РК, сообщает, что 28.10.2025 года в 15:00 в здании по адресу Кызылординская область, Сырдаринский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул.Конаева 9 Б, состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по проекту нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ТОО СП «КУАТАМЛОММУНАЙ», проект нормативы допустимых выбросов (НДВ), программы производственного экологического контроля (ПЭК), программы управления отходами (ПУО), плана природоохранных мероприятий (ППМ) на 2026 год. РООС к РП «Модернизация ГУ-Бектас с монтажом НГС -25м3, пескоуловителя, двух печей подогрева, дренажной емкости и технологических линий транспортировка жидкости и подачи газа». РООС к РП «Расширение м/р Кыныс-Бектас – 2025»

Согласно прил.1 п.8 правил проведения общественных слушаний предложения и замечания принимает местный исполнительный орган: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz и информационная система: https://ndbecology.gov.kz/ ZoomКонференция: https://us04web.zoom.us/j/78352334794?pwd=Cl6P3Q7lM6Am6DhbXkVCqArjiMACJP.1 Идентификатор конференции: 783 5233 4794 Код доступа: CWSgw1

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, a.koszhanova@korda.gov.kz г. Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО СП «Қуатамломмұнай». Адрес: РК, 120000, Кызылорда, ул. Амангелды, 108Г. Тел.: 8(7242) 23-56-00, e-mail: kuatamlommunai@kuatamlommunai.kz

Разработчик: ИП «ЭКО-ОРДА». РК, 120000, город Кызылорда, мкр-н. Сырдария, дом №20, кв. 39 Тел. +7 777 785 13 46, e-mail: ecoorda@bk.ru

«КОР» Мұнай компаниясы» АҚ «Бастау» кен орнының №2 учаскесіне әсер етуге экологиялық рұқсат алу материалдары бойынша (жобалық құжаттары: Рұқсат етілген шығарындылар нормативтері жобасы (РПШ), Қалдықтарды басқару бағдарламасы жобасы (КББ), Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы жобасы (ӘББ), Табиғатты қорғау іс-шаралары жоспары жобасы (ТКДЖ)) ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулар 29.10.2025 жылғы сағат 15:00-де мына мекенжайда өтеді: Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек ауылдық округі, Теренөзек ауылы, Қонаев көшесі, 8-үй. Әсер ету аймағы: Географиялық координаттар (тау-кен қазу аумағы): учаске: 45°55'1.00"СЕ, 65°45'56.00"ШБ, 45°54'47.00"СЕ, 65°46'32.00"ШБ

ZOOM бейнеконференциясы арқылы онлайн қосылу үшін келесі сілтеме бойынша өтініз: https://us06web.zoom.us/j/9840787984?pwd=n5SHacBu7CtvOWJdtzHkmQoqFvPqG.1

Конференция идентификаторы: 984 078 7984. Күпия сөз: 12345

Бастамашысы: «КОР» Мұнай компаниясы» АҚ адрес: 120008, Қызылорда облысы, Қызылорда к., Абай даңғылы, 58 Тел.: 8 (7242) 231300 E-mail: info@kor.kz БСН: 991140000357

Жобалық құжаттамамен әзірлеуші: «ViridiNavitas» ЖШС, Астана к., Нұра ауданы, Төле би көшесі, 51-үйі, 100-пәтер БСН: 090640007014, Тел: 8 702 419 0246

Бейнеконференцияға қосылу мәселелері бойынша мына телефонға хабарласуға болады: 8 702 419 0246. Жоба бойынша құжаттама ҰБД сайтында (ndbecology.gov.kz) және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсында жарияланған: https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru

Жергілікті атқарушы органның электрондық және пошта мекенжайы: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» КММ, 120003, Қызылорда облысы, Қызылорда к., С. Бейбарыс көшесі, 1-үйі, e-mail: prd@korda.gov.kz, тел.: 8 (7242) 60-53-62, 60-53-69.

Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірпінсіз prd@korda.gov.kz электрондық поштасына және ҰБД сайтында жолдануы қажет: ndbecology.gov.kz

АО «Нефтяная компания «КОР» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания на материалы для получения Экологического Разрешения на воздействие для участка №2 месторождения Бастау АО «Нефтяная компания «КОР» (проектные документы: Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ), Проект программы управления отходами (ПУО), Проект программы производственного экологического контроля (ПЭК), Проект плана природоохранных мероприятий (ППМ))

Общественные слушания состоятся: 29.10.2025 год в 15:00 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул.Конаева 8.

Территория воздействия: Координаты горного отвода: 145°55'1.00"СШ, 65°45'56.00"ВД, 245°5447.00"СШ, 65°46'32.00"ВД. Для подключения онлайн посредством видеоконференц-связи на платформе ZOOM необходимо перейти по ссылке: https://us06web.zoom.us/j/9840787984?pwd=n5SHacBu7CtvOWJdtzHkmQoqFvPqG.1 Идентификатор конференции: 984 078 7984. Код доступа: 12345

Инициатор: АО «Нефтяная компания «КОР», Адрес: 120008, Кызылординская область, г. Кызылорда, проспект Абая,58; тел: 8 (7242) 231300; e-mail: info@kor.kz, БИН 991140000357.

Разработчик проектной документации: ТОО «ViridiNavitas», г.Астана, Район Нұра, УлицаТөле Би, Дом 51,кв.100, БИН 090640007014, тел.: 87024190246

По вопросам подключения к конференции обращаться по телефону 87024190246

Документация по проекту размещена на сайте НБД (ndbecology.gov.kz.) и на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования по Кызылординской области»: 120003, Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. С. Бейбарыса, № 1, e-mail: prd@korda.gov.kz, тел.: 87242605362, 605369

Замечания и предложения принимаются не позднее 3 рабочих дней до начала слушаний по электронному адресу: prd@korda.gov.kz и на сайте НБД (ndbecology.gov.kz.)

«Қызылорда облысы ветеринария Басқармасының «Сырдария аудандық ветеринариялық станциясы» Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 96-бабына сәйкес

1)2025 Жылдың 5 қарашасы күні 10:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Айдарлы ауылдық округі М.Ауезов көшесі №28; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88260571166

2)2025 Жылдың 5 қарашасы күні 11:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Жетікөл ауылдық округі А.Исабекова көшесі №6; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84855597492

3)2025 жылдың 5 қарашасы күні 12:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Амангелді ауылдық округі П.Жаркынбеков көшесі №2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88190590386

4)2025 Жылдың 5 қарашасы күні 15:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Бесарық ауылдық округі К.Әуезова көшесі №10; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84987719739

5)2025 жылдың 5 қарашасы күні 16:30 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Қоғалыкөл ауылдық округі Ы.Алтынсарин көшесі №1а; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=86854292198

6)2025 жылдың 6 қарашасы күні 09:30 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Шіркейлі ауылдық округі Бейбітшілік көшесі 8/1; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88228438240

7)2025 жылдың 6 қарашасы күні 10:30 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Н.Ильясов ауылдық округі F.Мұратбаев көшесі 13/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=89293437589

8)2025 жылдың 6 қарашасы күні 12:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Шаған ауылдық округі А.Омаров көшесі 1/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=83975467086

9)2025 жылдың 6 қарашасы күні 15:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Іңкәрдария ауылдық округі Қазбек би көшесі 9/1; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=86893290607

10)2025 жылдың 6 қарашасы күні 17:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Ақжарма ауылдық округі Т.Балапанов көшесі №63; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=89206796366

11)2025 жылдың 7 қарашасы күні 10:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, А.Токмағанбетов ауылдық округі Қызылорак көшесі 34/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=83672086311

12)2025 жылдың 7 қарашасы күні 11:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, С.Сейфуллин ауылдық округі Сарке Батыр көшесі №43; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84197666626

13)2025 жылдың 7 қарашасы күні 12:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Қалжан Ахун ауылдық округі Абай Құнанбаев көшесі №15; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84463864534

14)2025 жылдың 7 қарашасы күні 15:00 де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек кенті Жамбыл Жабаев көшесі №46а; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=87651033865

Жоғарыда көрсетілген мекенжайларда «Сырдария аудандық ветеринариялық станциясы» ШЖК МКК үшін Қоршаған ортаға ластаушы заттардың рұқсат етілетін шығарындылары (ХДВ) нормативтерінің жобасы, ПУО, ПЭК, ППМ» бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды.

Географиялық координаттары: 45.584209, 65.989028

Біріңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: https:// ndbecology.gov.kz / және ЖАО веб-сайты https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Кызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс сұлтан көшесі, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

Барлық ескертулер немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі. Белсенді сілтеме бірыңғай экологиялық порталда және http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz сайтында беріледі.

Жоспарланған іс-шараны бастамашысы: Кызылорда облысы ветеринария Басқармасының "Сырдария аудандық ветеринариялық станциясы" ШЖК МКК БСН 120240024543. Заңды мекенжайы: Кызылорда облысы, Сырдария ауданы, Жамбыл Жабаев № 46а.

Жоба құрастырушы:«КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ» ЖК, тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nastya_seta@mail.ru.

«Сырдаринская районная ветеринарная станция» Управления ветеринарии Кызылординской области» в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса Республики Казахстан, сообщает, что

1) 5 ноября 2025 года в 10:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Айдарлы, ул.М.Ауезов №28; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88260571166

2) 5 ноября 2025 года в 11:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Жетікөл, ул.А.Исабекова №6; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84855597492

3) 5 ноября 2025 года в 12:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Амангелді, ул.П.Жаркынбеков №2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88190590386

4) 5 ноября 2025 года в 15:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Бесарык, ул.К.Ауезова №10; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84987719739

5) 5 ноября 2025 года в 16:30 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Когалыкөл, ул.Ы.Алтынсарин №1а; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=86854292198

6) 6 ноября 2025 года в 9:30 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Ширкейлі, ул.Бейбітшілік №8/1; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=88228438240

7) 6 ноября 2025 года в 10:30 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Н.Ильясов, ул.Г.Муратбаев №13/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=89293437589

8) 6 ноября 2025 года в 12:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Шаған, ул.А.Омаров №1/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=83975467086

9) 6 ноября 2025 года в 15:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Инкардария, ул.Казыбек би №9/1; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=86893290607

10) 6 ноября 2025 года в 17:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Ақжарма, ул.Т.Балапанов №63; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=89206796366

11) 7 ноября 2025 года в 10:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о А.Токмағанбетов, ул.Қызылорак №34/2; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=83672086311

12) 7 ноября 2025 года в 11:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о С.Сейфуллин, ул.Сарке батыр №43; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84197666626

13) 7 ноября 2025 года в 12:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, а.о Қалжан ахун, ул.А.Құнанбаев №15; Zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=84463864534

14) 7 ноября 2025 года в 15:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, п.Теренөзек, ул.Ж.Жабаев №46а; zoom конференция: https://us05web.zoom.us/j/6790674661?pwd=wjdbwdpxlrhhly962uejaj1llbcv60.1&omn=87651033865

Состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по «Проекту нормативов допустимых выбросов (НДВ) загрязняющих веществ в окружающую среду, ПУО,ПЭК, ППМ для ГКП на ПХВ "Сырдаринская районная ветеринарная станция".

Географические координаты: 45.584209, 65.989028

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: https:// ndbecology.gov.kz/ и сайт МИО https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале.

В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания будут проводиться в онлайн-режиме. Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале и сайте http://tabigat.e-kyzylorda.gov.kz.

Инициатор намечаемой деятельности:

ГКП на ПХВ "Сырдаринская районная ветеринарная станция" Управления ветеринарии Кызылординской области" БИН 120240024543. Юридический адрес: Кызылординская область, Сырдаринский район, п.Теренөзек, ул.Жамбыл Жабаев № 46а.

Разработчик: ИП «КАЗИНЖЭКОПРОЕКТ», тел: 8-701-112-60-99, e-mail: nastya_seta@mail.ru.

ЖІТІ РЕСПИРАТОРЛЫ ВИРУСТЫҚ ИНФЕКЦИЯ (ЖРВИ) ЖӘНЕ ТҰМАУ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ



ЖРВИ - бұл әртүрлі вирустармен тыныс алу жолдарының зақымдануы нәтижесінде пайда болатын жұқпалы аурулар. Олардың арасында аденовирус, риновирус, тұмау вирусы және басқалар бар. Ауру қоздырғыштары тыныс алу жолдарының эпителий жасушаларына еніп, вирустар көбейіп, қанға енеді. Бұл интоксикацияның жалпы белгілерін тудырады: қызба, бас ауруы, жалпы әлсіздік пайда болады. Сонымен қатар мұрынның бітелуі, мұрыннан су ағу, тамақтың ауруы, көздің шаңшуы, жас ағу, жөтел, кейде ұстама тәрізді құрғақ жөтел, қақырық түсуі мүмкін. Әдетте инфекция көзі ауру адам болып табылады. Вирустар ауа тамшылы жол (түшкіру, сөйлесу) арқылы науқас адаммен байланыс жасағанда жұғады.

ЖРВИ, оның ішінде ең көп тарағаны - тұмау көктем, күз, қыс айларында көбірек байқалып, маусымдылығымен сипатталады.

Қазан - сәуір айларында эпидемиялық кезең басталып, ЖРВИ және тұмау аурулары жиі тіркеледі. Тұмау - бұл жіті респираторлық вирустық инфекция тобына кіретін тұмау вирусы тудыратын жіті ауру. Тұмаумен ауыратындардың саны артқан сайын тұмаудың асқинуы да өршиді. Қысқы айлардағы сырқаттанушылық шегі адамдардың, әсіресе балалардың, жұмыс орындарында, мектептерде, балабақшаларда және қоғамдық көлікте тығыз байланыста және өте белсенді болуымен түсіндіріледі. Вирустар төмен температура кезінде ұзақ сақталады. Сілекей мен қақырық тамшыларында болатын тұмау вирусы, осы тамшылар төсек орында, жұмыс үстелінде, т.б жерлерде кепкен соң және оларға сіңгеннен кейін белсенділігін екі аптаға жуық, ал бөлме шаңында бес аптаға дейін сақтайды. Барлық дезинфекциялаушы құралдар тұмау вирусын тез жояды және осы құралдарды қолданып, стандартты ылғалды тазалық үй-жайларды зарарсыздандыру тиімді тәсілі. Бөлмелерді жиі желдетіп тұруды да

ұмытпаған жөн. Тұмауды жеңіл ауру деп қарауға болмайды. Оның асқинулары қауіпті ауруларға апарып соқтырады. Тұмаудың асқинуларына құлақ, тамақ, мұрын аурулары, жүйке жүйесіне байланысты асқинулар, сондай-ақ созылмалы аурулардың жүрек, қан-тамыр, өкпе, бронх тарапынан, қант диабеті және эндокриндік жүйесінің басқа да өршуі жатады.

Асқинулар әсіресе 3 жасқа дейінгі балалар арасында жиі кездеседі, себебі олардың иммунитеті әлі жетілмеген және жүйке жүйесі толық қалыптаспаған.

Адам өзін және жақындарын тұмаудан әсіресе эпидемия кезінде толығымен қорғау мүмкін емес. Бұл уақытта адамдар арасында жиі суықтап ауруы, жөтел, әлсіздік, дене қызуының жоғарылауы байқалады. Тұмау вирусы ауа тамшылы жолмен беріледі. Түшкіру және жөтелу кезінде сілекей тамшылары айналадағы заттарға жабысып, шаңмен бірге ауа арқылы тыныс жолдарымен ауызға түседі. Тұмау белгілерінің бірі-дене қызуының көтерілуі, қалтырау, бас ауруы, бұлшықеттер мен буындардағы ауырсыну.

Ауру тез басталады. Екінші күні мұрынның аздап бітелуі және құрғақ жөтел пайда болады.

Тұмау ауруы таралауы үшін алдын алу іс-шараларын қолдану қажет және де қарапайым ережелерді сақтау қажет.

- Тұмауға қарсы дер кезінде егілу
- Адамдар көп жиналатын жерлерде және қоғамдық көлікте болу уақытын қысқарту
- Медициналық бетперде кию
- Түшкіргенде ауызды бет орамалмен немесе шынтақпен бүркеу
- Қолды сабынмен үнемі және мұқият жуу немесе қолды өңдеуге арналған спиртті құралмен сүру
- Үй-жайларды ылғалды жинау, желдету және ауаны ылғалдандыруды жүзеге асыру
- Ағзаның жүйелі шынығуы, толыққанды ұйқы, дұрыс тамақтану

Тұмау пайда болған кезде дереу дәрігерге қаралу керек. Өз бетімен емделу қауіпті. Өйткені науқастың жағдайын тек дәрігер тексеріп, аурудың ағымын бағалай алады.

Тұмаудың алдын алудың ең тиімді әдісі - белсенді иммунизациялау, яғни тұмауға қарсы вакцинациялау. «Тұмау, жіті респираторлық вирустық инфекциялар (ЖРВИ) және COVID-19 коронавирусы инфекциясы бойынша 2025-2026 жылдардың эпидемиялық маусымында санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шаралар жүргізу туралы» ҚР Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің м.а. 22.08.2025 жылғы №6 қаулысына сәйкес осы жылы тұмауға қарсы вакцинациялау 15 қыркүйектен басталады. Бұл шара ЖРВИ кезеңінде халықтың тұмауға қарсы тұрақты иммунитетін қалыптастыру үшін жасалады. Жыл сайын ауданымызда ақысыз түрде жұқтыру қауіп жоғары халықтың тәуекел топтарына жататын медициналық қызметкерлер, 2-3 кезеңдегі жүкті әйелдер, жабық мекемедегі балалар, сәбилер, қарттар, жиі ауыратын 6 айдан асқан әлсіз «Д» есепте тұратын балалар, созылмалы аурулары бар контингенттерге вакцинациялау ұсынылады. Тұмауға қарсы егу аурудың асқинуынан сақтайды. ДДСҰ ұсыныстарына сәйкес тұмауға қарсы ұжымдық иммунитетті қалыптастыру үшін халықтың жалпы санының кемінде 10% вакцинациялау қажет. Сондықтан екпеден бас тартпай өздеріңіздің және жақындарыңыздың денсаулығын тұмау ауруынан сақтаныңдар.

Жалағаш аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасы, ашық көздерден алынған фотосурет.

ХАБАРЛАНДЫРУЛАР • ОБЪЯВЛЕНИЯ

«УАД» ЖШС-і Рұқсат етілген шығындылар нормативі, Рұқсат етілген ағындылар нормативі, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, табиғат қорғау іс-шаралары жоспары, Қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігін хабарлайды.

03.11.2025 ж. сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Жаңақорған ауданы, Шалқия ауылдық округі, Мұстафа Шоқай көшесі, 11, "Шалқия кенті әкімінің аппараты" КММ-і.

Онлайн қосылымға сілтеме: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwuXLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Идентификатор конференция: 546 061 9818. Код доступа: 123456

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «УАД» ЖШС-і, ЖСН 050140010603, Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Сұлтан Бейбарыс көшесі, 180, тел.: 8 (72432) 262906.

Жобаны әзірлеуші: «Сыр-Арал сараптама» ЖШС-і, ЖСН 101140013315 Қызылорда қаласы, Желтоқсан көшесі, 120, 8 (7242)230306.

Бырыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

Жобалар жөнінде қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8- (7242) -60-53-62.

ОО «УАД» сообщает, что проводит общественные слушания в форме открытого собрания по проектам: Проект Нормативов эмиссий допустимых выбросов (НДВ), Проект Нормативов эмиссий допустимых сбросов (НДС), программа управления отходами (ПУО), план природоохранных мероприятий (ППМ), программа производственного экологического контроля (ПЭК), раздел «Охраны окружающей среды».

03.11.2025 г. в 10:00 по адресу Кызылординская область, Жанакорганский район, Шалкинский с.о., по улице Мустафа Шокая,11, КГУ "Аппарат акима Поселка Шалхия".

Ссылка на онлайн подключение: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwuXLoAIVzaVml8AmloGgZ3SsYBO.1>

Идентификатор конференции: 546 061 9818. Код доступа: 123456

Инициатор намечаемой деятельности: ОО «УАД», БИН 050140010603, Кызылординская область, г.Кызылорда, ул. Сұлтан Бейбарыс, 180, тел.: 8 (72432) 262906.

Разработчик проекта: ОО «Сыр-Арал сараптама», БИН 101140013315, г. Кызылорда, ул. Желтоқсан, 120, тел.: 8 (7242)230306.

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительные сведения о намечаемой деятельности: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.: 8 (7242)230306.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, №1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

ҚР ҰБ ЖӘНЕ ИПБ БАСҚАРУЫНДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ 2025 ЖЫЛҒЫ 1 ТАМЫЗДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПОРТФЕЛІНЕ ШОЛУ

"БЖЗК" АҚ (бұдан әрі – БЖЗК, Кор) enpf.kz сайтындағы "Статистика және аналитика – Зейнетақы активтерін инвестициялық басқару" бөлімінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – ҚРҰБ) және инвестициялық портфельді басқарушылардың (бұдан әрі - ИПБ) зейнетақы активтерін басқаруы туралы есебін ұсынды. 2025 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша ҚРҰБ пен ИПБ-лардың басқаруындағы зейнетақы активтерінің жалпы көлемі – 24 857,25 млрд теңге. Осы күнгі жағдай бойынша міндетті зейнетақы жарналары (бұдан әрі - МЗЖ), міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (бұдан әрі - МКЗЖ), ерікті зейнетақы жарналары (бұдан әрі - ЕЗЖ) есебінен қалыптастырылған, ҚРҰБ сенімгерлік басқаруындағы БЖЗК зейнетақы активтері 24 283,88 млрд теңге болды. ҚРҰБ сенімгерлік басқаруындағы жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары (бұдан әрі – ЖМЗЖ) есебінен қалыптастырылған зейнетақы активтерінің көлемі – 503,92 млрд теңге. ИПБ басқаруындағы зейнетақы активтері шамамен 67,45 млрд теңге.

ҚРҰБ басқаруындағы зейнетақы активтерінің инвестициялық портфелі

Ұлттық Банк БЖЗК зейнетақы активтерін сенімгерлікпен басқарушы ретінде төңірімді инвестициялық саясатты ұстанады: валюталар, елдер, секторлар және эмитенттер бойынша қаржы құралдарының сан-алуан түрлеріне инвестициялайды.

2025 жылғы 1 тамызға МЗЖ, МКЗЖ, ЕЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы активтерін инвестициялаудың негізгі бағыттары мынадай: ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздары – 42,87%, квазимемлекеттік компаниялардың облигациялары – 8,82%, Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкістерінің облигациялары – 2,81%, ҚР эмитенттерінің акциялары мен депозитарлық қолхаттары – 1,86%, МҚҰ – 1,17%. 2025 жылғы 1 тамыздағы МЗЖ, МКЗЖ, ЕЗЖ есебінен сатып алынған қаржы құралдары номиналданған валюталар бөлінісіндегі инвестициялық портфель мынадай: ұлттық валютадағы инвестициялар – 57,23%, АҚШ долларымен – 42,76%, басқа валюталарда – 0,003%.

Алынған кірістің құрылымын талдаудан бағалы қағаздар бойынша сыйақы түріндегі, оның ішінде орналастырылған салымдар мен "кери РЕПО" операциялары бойынша және бағалы қағаздарды нарықтық қайта бағалаудан түскен кірістер – 1 104,97 млрд теңге. Сыртқы басқарудағы активтерді қоспағанда, шетел валютасын қайта бағалаудан түскен кіріс - 159,38 млрд теңге, сыртқы басқарудағы активтер бойынша алынған кіріс, оның ішінде бағамдық қайта бағалау есебімен - 439,09 млрд теңге, өзге кірістер - 5,01 млрд теңге. Бағалы қағаздарды нарықтық қайта бағалау теріс болды.

Соңғы 12 айда есептелген инвестициялық кіріс мөлшері шамамен 3,11 трлн теңгені құрады, осы кезеңдегі кірістілік – 14,74%, инфляция мөлшері - 11,80%. Естеріңізге сала кетейік, жекелеген қысқа мерзімді кезеңдердегі зейнетақы активтерінің кірістілігі оларды басқару тиімділігінің көрсеткіші бола алмайды. Өйткені қаржы құралдары мен қысқа мерзім ішінде есептелген басқа операциялар бойынша сыйақы түріндегі кірістер осы кезеңдегі бағалы қағаздар мен валюта бағамдары құнының ауытқуын әрдайым жаба бермейді. Сондықтан инвестициялық кірістің мөлшерін объективті талдау үшін кем дегенде бір жыл кезеңді алған жөн.

2025 жылғы 1 тамыздағы ЖМЗЖ инвестициялау бағыттары мынадай: ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздары – 96,98%, ҚРҰБ депозиттері – 2,84%. ЖМЗЖ есебінен инвестициялық портфель тек ұлттық валютада номиналданған қаржы құралдарынан тұрады. 2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша ЖМЗЖ есебінен зейнетақы активтерінің соңғы 12 айдағы кірістілігі 12,52% көрсетті. ҚРҰБ басқаруындағы қаржы құралдарының эмитенттері көрсетілген инвестициялық портфельдің егжей-тегжейлі құрылымы және инвестициялық қызметке шолу БЖЗК-ның ресми сайтында берілген. Сондай-ақ, enpf.kz сайтында ЖМЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы активтері бойынша портфель құрылымы туралы ақпарат орналастырылды.

Инвестициялық портфельді басқарушылар

ИПБ басқаруындағы зейнетақы активтерінің жалпы көлемі 67,45 млрд теңгеден асады. 01.08.2025ж. жағдай бойынша "Jusan Invest" АҚ сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтері шамамен – 12,58 млрд теңге.

Компанианың негізгі инвестициялары: ҚР КМ МБК – 18,71%, ҚР екінші деңгейдегі банкістерінің (ЕДБ) облигациялары – 17,57%, Exchange Traded Funds (ETF) пайлары – 17,07%, РЕПО – 14,99%, ҚР квазимемлекеттік ұйымдарының облигациялары - 9,38%, шетелдік эмитенттердің корпоративтік облигациялары – 6,76%, МҚҰ - 6,20%, ҚР эмитенттерінің корпоративтік облигациялары – 5,18%, шет мемлекеттердің МБК – 2,81%. Атап кетейік, портфельдің 73,29% теңгемен, 25,28% - АҚШ долларымен, 1,43% - басқа валюталарда ұсынылған.

2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша БЖЗК зейнетақы активтерінің салымшылардың (алушылардың) шоттарына соңғы 12 айда бөлінген кірістілігі 13,92% болды. "Jusan Invest" АҚ басқаруындағы қаржы құралдарының эмитенттері көрсетілген инвестициялық портфельдің егжей-тегжейлі құрылымы БЖЗК сайтында ұсынылған. 01.08.2025ж. жағдай бойынша "Halyk Global Markets" АҚ сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтері шамамен 6,16 млрд теңге болды.

Портфель құрылымындағы негізгі инвестициялар: "кери РЕПО" (күнтізбелік 90 күннен аспайтын) – 42,89%, шетелдік эмитенттердің корпоративтік облигациялары – 11,61%, ҚР Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздары – 10,71%, ҚР ЕДБ облигациялары – 9,62%, шетелдік эмитенттердің үлестік құралдары (ETF пайлары) – 7,77%, ҚР ұйымдарының корпоративтік облигациялары – 5,54%, ҚР квазимемлекеттік ұйымдарының облигациялары – 5,31%, шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар – 4,00%, Қазақстан Республикасының ұйымдары шығарған акциялар мен депозитарлық қолхаттар – 2,33%. Ұлттық валютадағы инвестициялар портфельдің 75,40%, АҚШ долларымен 24,60% тен. 2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша БЖЗК зейнетақы активтерінің салымшылардың (алушылардың) шоттарына соңғы 12 айда бөлінген кірістілігі 13,87% болды.

"Halyk Global Markets" АҚ басқаруындағы қаржы құралдарының инвестициялық портфельінің эмитенттері көрсетілген егжей-тегжейлі құрылымы БЖЗК сайтында ұсынылған. 01.08.2025ж. жағдай бойынша "BCC Invest" АҚ сенімгерлік басқаруындағы БЖЗК зейнетақы активтері - шамамен 7,28 млрд теңге.

Инвестициялардың негізгі бағыттары: ҚР ЕДБ облигациялары – 22,66%, ҚР КМ МБК – 16,51%, Қазақстан Республикасының квазимемлекеттік ұйымдарының облигациялары – 15,80%, ҚР резидент-эмитенттердің корпоративтік облигациялары – 15,41%, шетелдік эмитенттердің корпоративтік облигациялары – 12,40%, РЕПО – 10,76%.

Ұлттық валютадағы инвестициялар – портфельдің 75,08%, АҚШ долларымен 24,92%. 2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша БЖЗК зейнетақы активтерінің салымшылардың (алушылардың) шоттарына соңғы 12 айда бөлінген кірістілігі 13,68% болды.

"BCC Invest" АҚ басқаруындағы қаржы құралдарының инвестициялық портфельінің эмитенттері көрсетілген егжей-тегжейлі құрылымы БЖЗК сайтында ұсынылған. 01.08.2025ж. жағдай бойынша "Сентрас Секьюритиз" АҚ сенімгерлік басқаруындағы БЖЗК зейнетақы активтері шамамен 2,78 млрд теңге.

ҚР эмитенттерінің корпоративтік облигацияларына – 24,24%, ҚР КМ МБК-ға 17,07%, квазимемлекеттік ұйымдардың облигацияларына – 12,93%, ҚР ЕДБ облигациялары – 12,45%, РЕПО – 9,59%, АҚШ мемлекеттік облигацияларына – 5,82%, ҚР резиденттері-эмитенттерінің акциялары мен депозитарлық қолхаттарына – 4,06% инвестицияланды. Ұлттық валютада портфельдің 68,03%, АҚШ долларында – 31,97% инвестицияланды. 2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша БЖЗК зейнетақы активтерінің салымшылардың (алушылардың) шоттарына соңғы 12 айда бөлінген кірістілігі 17,56% болды.

"Сентрас Секьюритиз" АҚ басқаруындағы қаржы құралдарының инвестициялық портфельінің эмитенттері көрсетілген егжей-тегжейлі құрылымы БЖЗК сайтында ұсынылған. 2025 жылғы 1 тамызындағы жағдай бойынша "Қазақстан Халық Банкінің ЕҰ "Halyk Finance" АҚ сенімгерлік басқаруындағы зейнетақы активтері шамамен 38,65 млрд теңге болды. Портфель құрылымындағы негізгі инвестициялардың сипаты мынадай: ҚР КМ МБК – 22,93%, ҚР ЕДБ облигациялары – 10,44%, шетелдік эмитенттердің корпоративтік облигациялары – 9,47%, Exchange Traded Funds (ETF) пайлары – 8,08%, шет мемлекеттердің МБК – 7,92%, МҚҰ - 7,08%, ҚР эмитенттерінің корпоративтік облигациялары – 5,66%, Қазақстан Республикасының квазимемлекеттік ұйымдарының облигациялары – 3,45%, шетелдік эмитенттердің акциялары мен депозитарлық қолхаттары – 3,75%.

Ұлттық валютадағы құралдарға портфельдің 59,40%, АҚШ долларында – 40,60% инвестицияланды. 2025 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша БЖЗК зейнетақы активтерінің салымшылардың (алушылардың) шоттарына соңғы 12 айда бөлінген кірістілігі 15,26% болды.

"Қазақстан Халық Банкінің ЕҰ "Halyk Finance" АҚ басқаруындағы қаржы құралдарының инвестициялық портфельінің эмитенттері көрсетілген егжей-тегжейлі құрылымы БЖЗК сайтында ұсынылған.

Естеріңізге сала кетейік, 2023 жылғы 1 шілдеден бастап салымшылар инвестициялық портфельді басқарушының (ИПБ) сенімгерлік басқаруына:

- МЗЖ және МКЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының 50% дейін;
- сактандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасасқан жағдайда МЗЖ және МКЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының 100% дейін;
- ЕЗЖ есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының 100% беруге құқылы.

«БЖЗК» АҚ баспасөз орталығы.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

ТОМАТНУЮ СЫВОРОТКУ ИСПОЛЬЗУЮТ ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА ХЛЕБА



Производство кетчупов, соусов и паст из томатов подразумевает использование огромного количества сырья, из которого в процессе создания продукции удаляют лишнюю жидкость путем испарения или с помощью вакуума. В некоторых производствах жидкость из томатного концентрата отделяют в виде сывотки. Эти производственные отходы представляют собой осветленный томатный сок.

Полученная сывотка, обладает насыщенным составом: полифенолы (212-254 мг/дм), низкое содержание натрия (Na) и большое количество калия (K).

Ученые Воронежского государственного университета инженерных технологий (ВГУИТ) решили пустить в дело ценное томатное сырье и применить его в качестве биостимулятора для хлебопечения.

«Эффективность применения томатной сывотки определяется наличием в ней сбраживаемых сахаров, витаминов группы В, широкого спектра минеральных веществ (фосфора, кальция, магния, железа, меди, йода, бора, кобальта, марганца, олова, серы и др.)», - отметили в пресс-службе ВГУИТ.

Специалисты вуза считают, что у томатной сывотки есть все шансы «стать полноценным пищевым ингредиентом многоцелевого назначения». Продукты на основе отходов переработки томатов окажут благотворное влияние на сердечно-сосудистую систему.

«Мы надеемся, что полученные нами сведения о фитохимическом составе томатной сывотки помогут пересмотреть отношение к ней как к малоценному побочному продукту переработки томатов, что станет началом формирования рынка томатной сывотки как полноценного пищевого ингредиента многоцелевого назначения».

(Ирина Жаркова, доктор технических наук, профессор ВГУИТ)

По материалам greencity.tv, фото greencity.tv.

УЧЁНЫЕ РАЗРАБОТАЛИ ОХЛАЖДАЮЩУЮ БИОПЛЁНКУ, СПОСОБНУЮ СНИЗИТЬ ЭНЕРГОПОТРЕБЛЕНИЕ ЗДАНИЙ НА 20%



В Университете Южной Австралии представили инновационную биопластиковую охлаждающую плёнку, которая может радикально изменить подход к климат-контролю в зданиях. По расчётам исследователей, её применение позволит сократить энергопотребление на охлаждение помещений до 20%, а значит - уменьшить счета за электричество и снизить углеродный след.

В отличие от кондиционеров, работающих на электричестве и хладагентах, новая технология использует принципы пассивного радиационного охлаждения. Плёнка отражает солнечные лучи и излучает накопленное тепло прямо в космос, снижая температуру поверхностей без затрат энергии. Материал полностью биоразлагаем и произведён из нефтесоединённых полимеров, а из возобновляемого биополимера, что дополнительно снижает его экологический след.

Испытания показали, что здания, покрытые такой плёнкой, в жарком климате становились прохладнее на 3-5 °C по сравнению с обычными строениями. В офисах Финикса и Лас-Вегаса расходы на кондиционирование упали на 15-18% в пик лета. Даже в условиях высокой влажности, где подобные технологии обычно менее эффективны, материал демонстрировал осязаемый эффект. Монтаж не требует сложного оборудования: плёнку можно выпускать в рулонах и наносить на крыши, стены или интегрировать в строительные материалы. Она лёгкая, долговечная и не создаёт дополнительной нагрузки на конструкцию. Уход сводится к периодической чистке поверхности, в отличие от кондиционеров, которые нуждаются в постоянном обслуживании.

Эксперты отмечают, что массовое внедрение таких решений может снизить нагрузку на энергосистемы в жаркие месяцы и даже уменьшить эффект «городского теплового острова». Для строительного сектора это ещё и экономическая выгода: энергоэффективные здания становятся привлекательнее на рынке.

Тем не менее учёные подчеркивают: важно учитывать полный жизненный цикл плёнки, от производства до биоразложения, чтобы исключить скрытые экологические риски. Вероятнее всего, технология станет дополнением к традиционным системам охлаждения, а не полной их заменой.

В перспективе такие плёнки можно будет сочетать с солнечными панелями и другими «зелёными» технологиями. А при поддержке государства в виде субсидий или налоговых льгот у них есть шанс стать массовым решением для борьбы с ростом энергопотребления на охлаждение в условиях изменения климата.

По материалам ecosphere.press, Happy Eco News, фото: ecosphere.press.

Құрылтайшы -
Қызылорда
облыстық
«Сыр Табиғаты»
занды тұлғалар
Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абеннова

Газет Қазақстан
Республикасы
инвестициялар және
даму Министрлігі
байланыс,
ақпараттандыру және
Ақпарат Комитетінде
қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген
авторлардың пікірі
редакция көзқарасын
білдірмейді,
қолжазбалар
қайтарылмайды.
«Сыр Табиғаты»
газетінде жарияланған
мақала көшіріліп
басылса, сілтеме
жасалуы міндетті.

Жарнама және
хабарландыру мәтіні
мен мазмұнына
редакция жауап
бермейді.

Газет редакцияның
компьютер
орталығында теріліп,
беттеліп, «ASU» баспа
үйі» ЖШС сенімгерлік
басқаруындағы
«Сыр медиа» ЖШС
баспаханасында
басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу
сапасына баспахана
жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексы - 68116

Редакцияның
мекен-жайы:
Қызылорда қаласы,
Қайнарбаев көшесі, №33.
Толық мәлімет алу үшін:
8-777-563-76-92
телефонына хабарласуға
болады.

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта
сайын жарық
көреді

Тапсырылыс
№ 1617

Таралым 500



ТОО «КазЭкосистемс»

(гослицензия 01259 №0042510
от 25.09.2008 г.) представляет
следующие виды услуг в области
охраны окружающей среды:

1. Оказание консультационных услуг
в области охраны окружающей среды

3. Организация в проведении
общественных слушаний

5. Подготовка послепроектного
анализа отчета о возможных
воздействиях

6.1 Разработка проектов нормативов
эмиссий (нормативы допустимых
выбросов, нормативы допустимых
сбросов)

6.3 Составление паспорта опасного
отхода

6.5 Составление проекта плана
мероприятий по охране
окружающей среды

8. Разработка раздела «Охрана
окружающей среды» в составе
проектной документации
при подготовке декларации
для III и IV категории

10. Составление проектов
обоснования санитарно-защитной
зоны (предварительная,
окончательная)

12. Консультация и содействие в
формировании пакета документов
для получения лицензии для
юридических лиц, занимающихся
деятельностью по переработке,
обезвреживанию, утилизации
и (или) уничтожению опасных
отходов.

2. Составление и содействие в подаче
заявления о намеряемой деятельности в
уполномоченный орган
в области ООС

4. Подготовка отчета о возможных
воздействиях при оценке
воздействия на окружающую среду

6. Составление заявления на
получение экологического
разрешения на воздействия,
в том числе:

6.2 Составление программы
управления отходами для I и II
категории

6.4 Разработка программы
производственного экологического
контроля (ПЭК)

7. Составление отчета
производственного экологического
контроля

9. Подготовка и содействие в подаче
декларации о воздействии на
окружающую среду
для III категории

11. Составление квартальных отчетов,
согласно условий экологического
разрешения, статистических отчетов,
налоговых отчетов по форме 870.00.

Наш адрес: г. Кызылорда,
ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 777 563 76 92

